

Vinko Möderndorfer

**Spalnica
ali
sveti Jurij ubija zmaja**

Igra

V spalnici se dogajajo spalnične zadeve. Spalnica je prostor največje intime in hkrati simbolni prostor življenja, "kje se vse začne in konča ..." (Faust, Mefisto, I. del, V sosedini hiši). Tam zares padejo vse meje, vse pregrade in vse maske. Takšen je tudi jezik. In tako je tudi prav.

Naslovi posameznih prizorov so delni citati iz Goethejevega Fausta (I., II. del), prevod B. Vodušek, E. Vouk.

OSEBE:

NIKO, trideset let

MARTA, triinpetdeset let

JURIJ, osemindeset let

PRIZORIŠČE:

Spalnica. Zakonska postelja sredi prostora. V levi steni, kjer ima velika postelja vzglavnik, so vhodna vrata, zraven njih se po vsej dolžini razteza dolga vgradna garderobna omara.

Na nasprotni steni vrata v kopalnico. Na dnu spalnice, v zadnji steni, so steklena drsna vrata, ki vodijo na balkon. Pogled na vrt je zavešen s težko zaveso. Tu je tudi mizica s stolom. Starinska. Draga antikviteta. Potem še steklena mizica s steklenicami in kozarci. Nekakšen priročen spalnični bife. S stropa visi lep lesteneec. Beneško steklo. Luči stojijo tudi v kotih sobe. Intimna atmosfera. Na tleh draga preproga. Na steni slike. Moderne. Originali najbrž. V lepih in težkih okvirjih.

Postelja je velika. Pravo ljubezensko gnezdo. Na tleh vidimo kose oblacil. Ženskih in moških. Tudi prevrnjena steklenica šampanjca je na tleh. Zraven pladenj z dvema kozarcema. Na pol praznima.

1. prizor

Že globoka noč ogrinja¹

Slišimo ljubezensko stokanje. Precej strastno. Izpod velike rdeče posteljne prevleke se pokaže gola noga, gola roka, naga zadnjica ... Klasičen misijonarski položaj ljubečega se para. Veliki finale.

MARTA: Ja ... ja ... jaaaaa ...!!

NIKO: Je v redu ...? Je v redu ...?! Je v redu ...?!

MARTA: Ja, ja, jaaa! Ne nehat ... ne nehat ...!

NIKO: Naj ti pride, naj ti pride ... naj ti pride ...

MARTA: Ne nehat! Ne nehaaaat!!

NIKO: Naj ti pride, naj ti pride, naj ti pride, naj ti pride, naj ti pride ...

MARTA: Ja ... jaaaaa ...

¹ Goethe: *Faust*, I. del

NIKO: A, aaaa ... a ...

Počasi se umirjata.

Nekaj časa še ležita drug na drugem, potem se Niko odvali z Marte.

Poljubi jo.

Molčita. Ležita na hrbtu. Sladko utrujena. Preznojena.

Strmita v strop.

Čez čas.

NIKO: Ti je prišlo?

Marta ne odgovori.

NIKO: Ti je?

MARTA: Ko začneš: *Naj ti pride, naj ti pride* ... bi te najraje klofnila.

NIKO: Marta, no!

MARTA: A ne moreš bit enostavno tiho?

NIKO: Če mi je pa lepo. In ... Želim si, da bi nama prišlo skupaj ...

MARTA: Čisto ven me vrže.

Niko užaljeno vstane in sede na posteljo.

NIKO: Potem ti ni prišlo?

Čez čas ...

MARTA: Mi je.

NIKO: Ni res.

MARTA: Res mi je.

NIKO: Ven sem te vrgel.

Marta se dvigne in ga objame. Začne ga poljubljati po obrazu.

MARTA: S tabo mi vedno pride. Za znoret mi pride.

Poljubljata se. Drug drugemu po obrazu delita drobne poljube.

NIKO: Meni tudi, meni tudi, meni tudi

Marta utihne.

MARTA: Spet ponavljaš.

NIKO: Res? Nisem opazil.

Marta se zasmеji.

MARTA: Tako si smešen!

Niko vstane.

NIKO: Smešen? Jaz?

MARTA: Ja.

Niko hodi po sobi.

Pobere svoje hlače, spodnjice ...

NIKO (*užaljeno*): Ven sem te vrgel. Zdaj se ti zdim pa še smešen. Zakaj si sploh z mano?

MARTA: Joj, si mimoza! Saj nisem mislila nič grdega. Duhovit! Ja! Duhovit si!

NIKO: Nisem smešen?

MARTA: Vedno sem oboževala duhovite moške! Duhovite in dobre ...

NIKO (*jo prekine*): Dobre, kaj?

MARTA (*sladko zašepeta*): Ljubimce.

NIKO: Res?

MARTA: Mhm.

NIKO (*resno*): Potem si jih imela več?

MARTA: Kaj?

NIKO: Duhovitih in dobrih.

MARTA: Ne. Vedno sem si želela srečat duhovitega in dobrega moškega.

NIKO: Rekla si, bodiva natančna: *Vedno sem oboževala duhovite moške! Duhovite in dobre ljubimce.* To pomeni, da si jih imela več. Ogromno. Predvidevam.

MARTA: Nisem tega rekla.

NIKO: Si.

MARTA: Tako se reče. Dokler nisem spoznala tebe, sploh nisem vedela, kaj je to orgazem. Z nikomer nisem tako uživala. Si zdaj zadovoljen?

NIKO: Tako tako.

MARTA: Ljubček, zakaj mi ne verjameš? Moraš verjet svoji Martici. A mi verjameš?

Čez čas.

NIKO: Verjamem.

MARTA: Častna?

Niko položi roko na srce, drugo patetično dvigne.

NIKO: Častna pionirska, častna mladinska, častna skavtska, častna ... kaj vem kakšna!

Marta poklekne na postelji in razigrano ploskne.

MARTA: Še! Še!!

NIKO: Prisegam pri mamici, pri očku, pri vseh svetih, prisegam na svojega ...

Niko se zagrabi za mednožje ...

MARTA: Luškanega!

NIKO: Mogočnega.

Marta kleči na postelji. Oba sta razigrana. Vedno bolj in bolj. Niko hodi po sobi in uprizarja nekakšno seksualno burko ...

MARTA: Ja! Divjega!

NIKO: Neusmiljenega!

MARTA: Najboljšega! Največjega!

NIKO: Najbolj krutega!

MARTA (*navdušeno*): Krutega, ja!

NIKO: Najbolj poskočnega! Najbolj vrtajočega!

MARTA: Nabijaškega! Razbijaškega!

NIKO: Na mojega osvajalca!

MARTA: Zmagovalca!!

NIKO: Prisegam na svojega ...!

MARTA: Na mojega! Na mojega! Daj mi ga sem, daj!

Niko skoči na posteljo. Objameta se. Poljubljata se.

NIKO: Celo noč boš moja! In jutri ... Ves dan! Ves vikend je najin!

MARTA: Ves vikend boš v meni! A boš?

NIKO: Bom, bom, tako kot tu ležim!

Poljubljata se.

Marta se nenadoma umiri ...

MARTA: Žejna sem.

Niko jo neha poljubljati ... S postelje se stegne k prevrnjeni steklenici, ki leži na preprogi.

NIKO: Prazna. Grem v hladilnik.

MARTA: Pusti. Vodo bom.

NIKO: Grem iskat.

MARTA: Bom sama. Se moram malo pretegnit.

Ga poljubi in vstane. Ogrne si haljo.

Niko ostane na postelji.

Gleda jo.

NIKO: *Pretegnit* si rekla. Kaj si mislila s tem?

MARTA: Kaj?

NIKO: Mogoče si hotela namignit, da te jaz nisem dovolj dobro ... *nategnil* ... In se moraš zdaj še malo *pretegnit*.

Marta zastane. Gleda ga. Potem sladko ...

MARTA: Na to nizkotno namigovanje ne bom odgovarjala, srči.

Se oblači naprej.

NIKO: Se sprašujem ...

MARTA: Mmm?

NIKO: Vedno, ko vstaneš s postelje ...

MARTA: Kaj?

NIKO: Si ogrneš haljo.

MARTA: Pa kaj?

NIKO: Te je sram?

Marta se zareži.

MARTA: Ti si nor!

NIKO: Samo sprašujem se ... V postelji sva eno. Počneva vse, kar nama je všeč. Brez sramu. Vsepovsod na tvojem telesu sem doma. Okušam ga, se ga dotikam. Tvoje telo je moja domovina, moja svoboda ...

MARTA: O!? Pesnik!

NIKO: Ko vstaneš, pa takoj haljico gor! Kot bi te bilo sram pred mano. Kot bi se sramovala svojega telesa.

MARTA: Butec!

NIKO: Kot da samo v ležečem stanju preneseš, da te vidim nago. Vso. Takšno, kot si. Ko pa vstaneš, ko greš čez sobo ...

MARTA: Zebe me.

NIKO: Res?

MARTA: Piha od vsepovsod. In ženske smo občutljive. Samo zato se ogrnem ...

NIKO: A jaz pa lahko nag skačem okoli, se ti razkazujem? Ničesar ne skrivam. Ne vlečem gat nase, ko na hitrico skočim do hladilnika ali v kopalnico.

MARTA: Moški ste drugačni.

NIKO (*nenadoma*): Pleši!

MARTA (*presenečena*): Kaj?

NIKO: Pleši zame! To si želim. Sleci se! Bodi izzivalna. Malce sladko vulgarna. Kot da plešeš v baru.

Marta malo pomišlja.

MARTA: Bom potem.

NIKO: Nikoli nočeš. Na začetku, ko sva začela, takrat si ... Res, da nikoli do konca ... Vedno si bila bolj sramežljiva. Ampak, si! Plesala si, zame. Na mizi. Se spomniš?

MARTA (*se spomni*): Ja ... Padla sem ti v naročje.

NIKO: Pijana sva bila.

MARTA: Če ne bi bila, ne bi nikoli zlezla na tisto mizo. Zlomila sem peto na salonarjih in miza je šla na pol. Še sreča, da sem ostala cela.

NIKO: Ker si padla name. Z vso težo. Jaz pa sem se s stolom vred in s tabo v naročju zvrnil nazaj. Z glavo sem treščil ob radiator. Prebil sem si jo zadaj ... Pa sploh nisem čutil. Zjutraj, ko sva se zbudila, so bile rjuhe krvave, kot da bi klala teleta.

MARTA: Ja, kot da bi po štiridesetih letih spet zgubila nedolžnost. Ampak tokrat res krvavo!

NIKO: V drugo gre rado!

MARTA: Pa še precej!

Oba se smejeta.

Niko se zresni.

NIKO: Zakaj nočeš zdaj?

MARTA: Kaj spet?

NIKO: Tako kot včasih. Plesat po mizi. Zame.

MARTA: Veš, kdaj je to bilo!

NIKO: Pred petimi leti.

MARTA: Takrat sem ...

NIKO: Kaj?

Marta skomigne.

NIKO: Takrat si me imela rada?

MARTA: Čas je minil.

NIKO: Potem me nimaš več?

MARTA: Tudi zdaj te imam.

NIKO: Kaj pa potem?

MARTA: Žejna sem. Mogoče pa bi res odprla še eno flaško. Grem v hladilnik.

NIKO: Sram te je.

MARTA (*živci ji popuščajo*): Težiš. Niko, težak si! Prava težka kategorija! *Težkokategornik* brez primere!

NIKO: Ko ležiš na postelji in te poljubljam, ko te božam, ko te ovohavam, pojma nimaš, kako to rad počnem, ko te ližem, od las do nohtov na nogah ... takrat te ni sram. Ko pa vstaneš, se takoj ogrneš. Skriješ se pred mano. Česa se bojiš?

MARTA (*plane*): Stara sem! Nisem več mlada! Si to hotel slišat?

NIKO: Zame si krasna!

MARTA: Ne se delat norca! Ko ležim na postelji, takrat moje telo še kar nekako zgleda. Ko pa vstanem, sem stara! Koža se povesi ... Joški zabingljajo ... Kaj misliš, da se ne gledam v ogledalo? Koža na rokah mi visi ... Pa ne bi zdaj več o tem.

NIKO: Vedel sem.

MARTA: Kaj si vedel?! Pojma nimaš! Moški nimate problemov. Vseeno vam je, če imate vamp, če imate podočnjake, če vam smrdi iz ust po kavi, cigaretah, pivu, konjaku. Me smo tiste, ki vse to potrpiamo. Ki se delamo, da je vse okej. In veš zakaj, Niko? Mislimo si, da ne bomo dobile boljšega. No, ja, na začetku, ko imaš osemnajst let, in če imaš srečo, da imaš lepo rit, dobre joške, postavco ena a, kot srnica, no, in če si res čedna in mlada, potem pač ne trpiš nekoga, ki ima zadah in ki misli, da je Shakespeare ime puba s temnim pivom. Znogiraš ga in počakaš na drugega. Kasneje, čez leta, ljubi moj Nikec, v mojih letih na primer, pa enostavno potrpiš. Potrpiš in zelo paziš, da te ljubimec ne vidi v slabi luči ... Kdo me bo hotel, če ne ti? Bom še imela ljubimca, ko me boš zavrgel, bom lahko še naprej v uporabi ali bom za med staro šaro? Ko ti leta pokažejo zobke, ne zobe, samo zobke, nimaš kaj izbirat. Čeprav ti gre v resnici blazno na jetra mlaskanje, smrčanje, hrkanje, prdenje ...

NIKO: Pred tabo nisem nikoli ...

MARTA: Če bova še dolgo skupaj, potem boš. Rignil boš in niti *oprosti* ne boš rekel. Poleg tega, se je že začelo ...

NIKO: Kaj se je začelo?

MARTA: Ne preoblačiš se več vedno v sveže, ko prideš k meni.

NIKO: Kako da ne?!

MARTA: Prva tri leta si vedno potrkal sveže preoblečen, nadišavljen. Zadnje leto pa se včasih zvečer pojaviš s srajci, ki si jo nosil ves dan. Navadil si se me. Domača sva si postala. In domačnost je smrt za ljubimce.

NIKO: In to je razlog, da ne hodiš pred mano naga? Da se sramežljivo odevaš v haljico?

MARTA: Postarala sem se. Ti pa si še vedno mlad.

NIKO: Nikoli nisem pomislil, da si starejša.

MARTA: Če bi se *jaz* začela pri trinajstih dol dajat in bi me takrat kdo po pomoti napihnil, bi bil ti brez problema moj sin.

NIKO: Mene to ne moti.

MARTA: Kaj, da sem starejša ali da bi lahko bil moj sin?

NIKO: Niti enkrat nisem pomislil, da si starejša. Marta, ti si mlada!

MARTA (*se zasmеji*): Ne ga srat!

NIKO: Mlada si v duši!

MARTA: Ja, moja duša je pa res brez gub. Pa saj sem jaz tudi. Lifting tu, lifting tam, pa skrijemo kakšnih pet let. Točno toliko, kot se poznavata. Zdaj pa nisem več žejna.

Niko skoči k Marti in jo objame. Začne jo strastno mečkat in poljublja.

NIKO: Ti si najlepša, najbolj sočna, najbolj mehka, najbolj seksi ženska na tem koncu vesolja!

MARTA (*se nasmehne*): Idiot!

NIKO: Idiot sem, ker te ljubim. Že pet let te ljubim. In pet let je minilo kot en dan. Kaj dan, kot ura, minuta, sekunda ...

MARTA: Utrudil se boš, če boš še naprej tako nakladal.

NIKO: Šele začel sem.

MARTA: Jaz te pa rabim spočitega!

Marta ga zagrabi za zadnjico.

MARTA: Ta vikend veliko pričakujem od tebe ... Veš kaj ...

Marta ga treplja po zadnjici.

MARTA: Ritka se ti je povabila. Tudi ti se staraš, Nik.

Niko jo spusti iz objema. Potipa svojo zadnjo plat.

NIKO: Ni se mi.

MARTA: Seveda se ti je. Še dvakrat greš spat, pa se ti bo vlekla po tleh. Ha!

Niko ji nagajivo požuga.

NIKO: Hudobna si.

MARTA: In plešast boš tudi!

Marta se mu v igri umika. Niko ji grozeče sledi.

NIKO: Čakaj, čakaj hudobnica! Ko te dobim, ti kosti zdrobim!

MARTA: Ko me dobiš, ga za vedno izgubiš!

Niko se požene za njo.

Ona beži pred njim.

Lovita se po spalnici. Skačeta preko postelje. In se razposajeno smejeta.

NIKO: Čakaj, da te zgrabim
in te grdo zlorabim!

MARTA: Samo obljubljaš, ti falot,
raje kar takoj mi daj ga not!

Niko plane na Marto.

Marta vrisne.

Padeta na posteljo.

NIKO: Pa te imam!

MARTA: Jaz imam tebe!

Niko leži na njej.

Obmirujeta.

Gledata se.

Iz oči v oči. Čisto blizu.

NIKO (*resno*): Poroči se z mano.

MARTA: Ne.

NIKO: Zakaj?

MARTA: Ne ljubi se mi zdaj o tem.

NIKO: Nikoli se nočeš pogovarjat ...

MARTA (*ga prekine*): Jutri greva lahko v kino.

NIKO: Če te lahko držim za roko?

MARTA: Saj me vedno.

NIKO: Pa ne samo v dvorani, ko ugasnejo luči, že prej te hočem. Hočem, da se drživa za roke, ko stojiva v vrsti za karte, ko kupujeva kokice, ko greva pri polni luči čez celo dvorano in iščeva svoja sedeža ...

MARTA: Ne maram kokic. Sploh pa ne v kinu.

NIKO: Rad bi, da se objemava, ko zapuščava dvorano. In ko greva proti avtomobilu hočem, da zastaneva, tako nenačrtovano, in da se poljubljava, dolgo, dolgo ...

MARTA: In da naju vsi buljijo.

NIKO: V zaljubljenca buljijo samo foušljivci.

MARTA: Au. Težek si. Spravi se dol!

NIKO: S sebe me mečeš?

MARTA: Res si težek. Tiščiš me.

NIKO: Ko ti ga dam not, pa nisem težek?

MARTA: Takrat se upreš na roke in migaš, zdaj imaš pa predavanje o romantiki ...

Niko se ne premakne. Leži na njej.

NIKO (*resno*): Kaj pa Jurij?

MARTA: Rekla sva, da ne bova o njem.

NIKO: Trideset let ...

MARTA: Petintrideset.

NIKO: ... je kar lepa doba. Ne mi pravit, da ti z njim v vsem tem času ni niti enkrat prišlo?

MARTA: O, jebemti! Ti pa ne odnehaš, kaj?!

NIKO: Rekla si: *dokler nisem spoznala tebe, sploh nisem vedela, kaj je to orgazem*. No, ti je *z njim* prišlo?

MARTA: Se ne spomnim več.

NIKO: Vsaj enkrat?

MARTA: Ne.

NIKO: Priznaj!

MARTA: Ne vem. Ne.

NIKO: Zdi se mi nemogoče. Kolikokrat sta, mislim, na teden ...?

MARTA: Au! Rebra!

NIKO: Če sta na teden samo trikrat ... Krat dvainpetdeset tednov ... To je sto šestinpetdeset občevanj na leto. Krat petintrideset let ... je pet tisoč štiristo šestdeset ... Pet tisoč štiristo šestdesetkrat sta imela spolne odnose ... In da ti ni niti enkrat prišlo! Ne morem verjet!

MARTA: Kaj vem! Mogoče mi pa je ali mi pa ni. Težek si.

NIKO: Vem. *Težkokategorni* značaj sem! Si že povedala.

MARTA: Ne samo značaj, tudi kilograme imaš. Ležiš na meni kot mrtev hlod.

NIKO: Zakaj mi nočeš povedat resnice?

MARTA: Ker ne mislim več nanj! Ker sploh ne pomislim več nanj kot na moškega. Ti je jasno? In čisto vseeno mi je, če mi je z njim kdaj prišlo, razumeš?

NIKO: Jaz sem pustil Metko.

MARTA: Te nisem silila.

NIKO: Zaradi tebe sem jo.

MARTA: Vsak je svoje nesreče kovač. Zdaj pa se spravi z mene!

NIKO: Če mi poveš po resnici. Ti je ali ti ni?

MARTA: Če se ne skidaš takoj dol, se boš v naslednjih minutah spremenil v čistokrvnega kastrata.

NIKO: Kaj?

MARTA (*sladko*): Zdrobila in izpulila ti bom jajčka!

NIKO: A?

MARTA: Ja, ljubček. To, kar čutiš, je moja roka.

NIKO: Tega mi ne bi naredila?

MARTA: Preveri.

Trenutek tišine.

Niko se skotali z Marte.

Ležita drug ob drugem.

NIKO: Nočeš se poročiti zato, ker ti z mano nikoli ne pride.

MARTA (*zavzdihne*): Pa to ni res!

NIKO: Pa je.

MARTA: Vedno eno in isto! To je za znoret! Kaj naj naredim, da mi boš verjel ...

NIKO: Da ti bom verjel kaj?

MARTA: Da s tabo *res* uživam! Da mi še nikoli ni bilo tako lepo. Da pred tabo sploh nisem imela pojma, da je lahko seks nekaj tako krasnega. Da sem čisto nora, ko te vidim. Tvoja koža je nadaljevanje moje. V ustih se mi naredijo slinice, ko te zagledam. Tvoj trebuh, tvoje roke na mojih bokih. Še preden padeva skupaj, začutim tisto trepetanje ... Kot bi stala na vrhu najvišje stolpnice, čisto na robu, in pod mano globina, v meni pa občutek, v trebuhu in niže pod popkom, kot da se mi plete srebrna pajčevina ... takšen krasen občutek pričakovanja, ko te vidim, ko se te dotaknem, kot da je v meni gnezdo utripajočih metuljev ... Jebemti!! Kaj naj ti še rečem?

NIKO: In je vse to res?

MARTA: Prisegam pri svoji mrtvi mami!

NIKO: Mrtva mama ni nobena garancija ...

MARTA: Potem pa prisegam na ... na ... Na kaj vem, na kaj! Na vse, kar mi v življenju kaj pomeni. Res mi lahko verjameš!

Trenutek tišine.

NIKO: No, prav. Če je vse to res, kar si pravkar tako lepo razpredla ...

MARTA (*naveličano zavzdihne*): Že spet! Ne misliš nikoli nehat?

NIKO: In jaz ti seveda verjamem ... No, in ker ti verjamem, res ne vidim nobenih zadržkov, da se midva ne bi lepo v miru ... po... po... po...?

MARTA: Po...?

NIKO: No, kaj? Po...?

MARTA (*ji je jasno*): O, ti pacek!

NIKO: Poročila.

*Marta ježno vstane s postelje in si zaveže haljo.
Niko leži na postelji.*

MARTA: Zakaj kar naprej težiš s poroko!?

NIKO: Ker mislim resno.

MARTA: Zadnje leto si prav tečen. Prej nisi bil.

NIKO: Na začetku nisem bil prepričan. Mislil sem, da si si me samo malo privoščila. Kot si dobro situirane ženske privoščijo krznen plašč, drag avto ... Občudoval sem te. Vsi so te občudovali. Vsak dan sem te videl, ko si šla po stopnicah navzgor. Nikoli z dvigalom. Vedno peš.

MARTA (*se nasmehne*): Vedela sem, da me gledaš.

NIKO: Res?

MARTA: Zato sem vedno šla po stopnicah. Čutila sem, kako me spremljaš s pogledom, kako se tvoje modre očke lepijo na moje noge. Tako si buljil izpod stopnic, da me je tvoj pogled žgečkal ...

NIKO (*občudujoče*): Packa!

MARTA: Zdel si se mi dober tip.

NIKO: Potem si vse tisto počela namenoma? Ko si si na vrhu stopnic popravila nogavice ...

MARTA: Ja. Vedela sem, da špegaš.

NIKO: Dobro si igrala. Najprej si pogledala okoli, kot da preverjaš, če te kdo vidi, in potem si dvignila krilo, z obema rokama pogladila nogo in si

popravila nogavice. Nosila si nogavice s podvezicami. Kar je bilo noro! Krilo si dvignila ravno toliko, da so se zableščale svilene hlačke ...

MARTA: Ti si pa kupal in cedil sline. Spodaj si stal v svoji stekleni gajbici in se delal, da gledaš drugam, v resnici si pa škilil med moje noge.

NIKO: Čisto si me zmešala.

MARTA: Vem, ja. In potem ni bilo nobenega problema več. Vse je šlo otročje lahko. Treba je bilo samo počakat na novoletno zabavo.

NIKO: Ti si mi prinesla vabilo.

MARTA: Če je zabava za ves kolektiv, je tudi zate, saj si tudi ti del kolektiva.

NIKO: Nikoli prej me niso povabili.

MARTA: Prepričala sem jih.

NIKO: Potem si vse to, ves ta *cigumigu* v zvezi z mano načrtovala? Bil sem del tvojega načrta. Jaz pa sem mislil, da si se zaljubila ...

MARTA: Tudi zaljubila sem se. Lahko bi si izbrala koga drugega, če bi bil vse samo načrt. Ponujali so se mi.

NIKO (*takoj ljubosumno plane*): Res? Kdo?

MARTA: Izbrala pa sem tebe. Ker si mi bil všeč. Ni bil samo načrt, bila so tudi, kot temu pravimo, čustva. Globoka čustva. Vedno globlja. Dokler se nisem vsa pogreznila ...

NIKO (*ne odneha*): Kdo vse se ti je ponujal?

MARTA: Nihče.

NIKO: A so bili tudi kakšni študentje?

MARTA: Samo ti si mi bil všeč.

NIKO: Pa tvoji kolegi?

MARTA: Že takoj, ko si prišel, sem te, kot se reče, *zamerkala*.

NIKO: A se mogoče nisi odločila zame samo zato, ker sem bil najmanj nevaren? Se pravi: najbolj varen?

MARTA: Pa zakaj o vsem dvomiš?! A ni to, da sva skupaj že pet let, najboljši dokaz moje ljubezni. Pet let! Veš, koliko je to!?

NIKO: Pet let posteljnih srečanj ob vikendih. Nikoli nisva nikamor šla. Na počitnice. Na izlet. V javnosti se nikoli ne drživa za roke. Včasih imam občutek, da te je sram, ker si z mano.

MARTA: Kako da ne? Šla sva na seminar ... Dvakrat. Skupaj sva bila v sobi ...

NIKO: Imela si me skritega v hotelu.

MARTA: Ne.

NIKO: Misliš, da ne vem, zakaj si vedno naročila zajtrk v sobo? Zaradi romantike? Kje pa! Zato, da se ti v jedilnici ni bilo treba kazat z mano. Saj bi lahko kdo od seminarnikov videl, da si z nekom, ki ne sodi v tvoj krog. V resnici si se me sramovala. Mogoče res nisem na tvojem *intelektualnem nivoju*, nisem pa neumen. Včasih se do mene obnašaš, kot da sem blondinka.

Marta se zasmije. Od srca.

MARTA: *Kot da si blondinka!* Vidiš, to obožujem pri tebi, da si duhovit!

NIKO: Samo to?

MARTA: In da si *pravi* moški! Če si spet hotel to slišat?!

Niko nenadoma vstane iz postelje. Obleče si spodnjice in hlače. Marta ga gleda.

MARTA: Kaj sem narobe rekla?

NIKO: Nič.

MARTA: Zakaj se oblačiš?

NIKO: Zazeblo me je.

MARTA: Prižgem ogrevanje. Čeprav ...

NIKO: V *duši*. Zazeblo me je v *duši*.

MARTA: Se ti ne zdi, da si rahlo patetičen?

*Niko jo samo pogleda. Ne odgovori. Obleče si srajco.
Marta ga gleda s postelje.*

MARTA: In v telesu.

NIKO: Kaj?

MARTA: Zazeblo te je v duši in očitno tudi v telesu. Ker se oblačiš ...
A kam greš?

NIKO: Ne. Mislim ... Razen, če me boš vrgla ven ... Tako kot si me s
sebe ...

Marta zavzdihne.

MARTA: Ah! Zakaj mora bit vse tako komplicirano! Poglej, srči ...

NIKO: *Srči?* A ni to malo pokroviteljsko?

MARTA: Ne, ljubkovalno ... Poglej, Niko ...

NIKO: *Niko?* To je pa uradno. A se razhajava?

Marta ponori.

MARTA: A mi moraš res pregriznit vsako misel?! Pojma nimam, zakaj tako težiš. Saj je vse v najlepšem redu. Dobivava se. Včasih večkrat na teden, včasih samo enkrat, preživela sva skupaj mesec dni ...

NIKO: Dvajset dni.

MARTA: Krasno se imava! Uživava!

NIKO: Kar naprej te čakam.

MARTA: Ženske smo pač takšne, da nas morate včasih tudi malo počakat. Imamo svoj make up, rabimo svoj čas, ne moremo kar stopit v gate in takoj na cesto ... Tako kot vi.

NIKO: Dobro veš, kaj mislim ... Čakam te vsak dan. V nizkem startu. Čakam, da boš poklicala: *Srči, zdaj imam čas. Priteči!* In pritečem. Ko sem te spoznal, sem jih imel petindvajset. Zdaj jih imam trideset.

MARTA (*posmehljivo*): Pa ne, da ti bije biološka ura?!

NIKO: Kaj?

Marta se začne smejati. Krohota se.

MARTA: Če bi prebrala, ne bi verjela! Če bi na televiziji videla, bi rekla, da si izmišljujejo ... Pa to ni res! Zdaj vem, kako se počutijo moški, ko jim ženske težijo. Točno tako, kot se zdaj počutim jaz, ko vrtaš vame. Pa kaj bi rad, srči? Otroke z mano? Prestara sem. In sovražim male pankrte, ki ti najprej joške razvlečejo do kolen in te potem, ko z njimi še enkrat končaš osnovno in srednjo šolo, nehvaležno izpljunejo. Rajši imam deset let kredita za smaragdno ogrlico, za Dior kolekcijo jesen– zima, kot pa otroka. Za kredit vsaj vem, da ga enkrat doplačaš, otrok te pa do konca izcuza ...

NIKO (*mirno*): Ja, mogoče bi pa res rad otroke.

MARTA: Potem pa pojdi in si jih naštimaj! Ampak ne v moji maternici. Nikoli ti nisem obljubila, da bom imela otroke s tabo. Nikoli!!

NIKO: Vem.

MARTA: Kaj pa potem blebetaš in težiš kot nedojen najstnik!

NIKO: Če se dva ljubita ...

MARTA: ... še ni treba, da se razplojujeta kot enoceličarja.

NIKO: ... naredita v svoji zvezi korak naprej.

MARTA: Pa saj *sva* naredila *korak naprej*!

NIKO: Ja? Kakšen?

MARTA: Šla sva za en mesec na počitnice.

NIKO: Za dvajset dni.

MARTA: Za dvajset dni, za dvajset dni!! Saj to *je* en mesec! Ne kompliciraj!

NIKO: Dvajset dni ni *en mesec* in za pet dni sva šla v zdravilišče.

MARTA: S petimi zvezdicami!

NIKO: Ja. Prvič v življenju sem bil v tako nobel hotelu. Zelo sem ti hvaležen.

MARTA: Si lahko. Stalo je celo premoženje.

NIKO: Kaj?

MARTA: Nič.

NIKO: Mi naprej mečeš?

MARTA: Sploh ne. Oprosti. Ne bi smela. Nadaljuj!

Niko hoče nadaljevati, potem si premisli.

NIKO: Pa saj nima smisla.

MARTA: Kaj *nima smisla*? Hočeš reč, da najina zveza *nima smisla*?

NIKO: Ne, ne, ne to ... Sploh ne ... Hočem reči, da dvajset dni ni en mesec in da nisva bila skupaj vseh dvajset dni, ampak samo pet dni, potem pa sva se dobivala tu, v tej spalnici, dokler se dvajset dni ni izteklo in pač nisi imela več časa.

MARTA: Hočeš povedat, da ti ni bilo lepo?

NIKO: Ja, je bilo. Čisto si me izčrpala. Do konca izkoristila ...

MARTA: Ja, krasno je bilo! Enkratno! Spalnica je dišala po najinem znoju, po mošusu ... Rjuhe premočene, pokapljane s slino poljubov, s spermo, z mojimi sokovi ... Ko sem šla dol v kuhinjo in ko sem se vrnila, je bilo tako, kot da bi vstopila v bazen ... Zrak v spalnici je bil gost. Poln vonjav. Težek vonj neprestanega ljubljenja ... In jedla sva tudi tu. V postelji. Naročila sva kitajsko hrano. Saj res, a hočeš, da jo zdaj tudi? Kje imam številko tiste dobre kitajske restavracije. Se spomniš? Zraven so nama vedno poslali še stekleničko medenega žganja. Zastonj. Za povrh.

Začne brskati po torbici.

MARTA: Mislim, da so mi dali vizitko. Ampak jaz krava vedno vse vizitke proč vržem.

Niko gleda, kako Marta brska po torbici, pa potem po predalu nočne omarice ...

MARTA: Lahko, da sem jo dala sem not ... Tista hrana je bila super. Bova naročila ene spomladanske zavitke, pa škampovo peno in jaz bi račko, hrustljivo ... če ne bom našla vizitke, bom pa poklicala informacije.

NIKO (*mirno*): Res bi lahko živela skupaj.

MARTA: Mislim, da je bila tista velika kitajska restavracija, *Kitajski zid*, ali pa mogoče *Kitajska zvezda* ... nekaj kitajskega na vsak način ...

Marta obmolči.

Slišala ga je.

Neha brskat po predalih.

Sede na posteljo.

MARTA (*resno*): Kje? Tu?

NIKO: Lahko pri meni. Ali pa tu. Če se dva imata rada, je vseeno, kje živita. Samo da sta skupaj.

MARTA: Ne morem. Saj veš, da ne.

NIKO: Nočeš.

MARTA: Kam naj dam pa Jurija?

NIKO: Loči se.

MARTA: To ni tako enostavno.

NIKO: Otrok nimata.

MARTA: Otroci niso vse, kar dva družī. Je še kaj drugega ...

NIKO: Kaj?

MARTA: Komplicirano je.

NIKO: Me imaš rada?

MARTA: Ja.

NIKO: Potem pa ne more bit komplicirano.

MARTA: Kam naj grem?

NIKO: K meni.

MARTA: Si nor! V tisto tvojo luknjo! Tja ne bi spravila niti svojih torbic, da o čevljih sploh ne govorim!

NIKO: Pri meni ti je bilo vseč.

MARTA: Ja. Bilo je tako romantično. Z okna se vidi reka. Kot v Parizu. Postelja polna drobtin. Vsaka šalica druge barve, ukradeni kozarci ...

NIKO: Źe dolgo nisi bila pri meni.

MARTA: Saj je tu pri nama bolj komot. A ni?

NIKO: Rekla si *pri nama*.

MARTA: Ja. Tu. V tej sobi. V tej hiši –

NIKO: Rekla si *pri nama*.

MARTA: Sem te slišala. Ponavljaš kot pokvarjena plošča. Na živce mi greš. Pri *nama*, ja! Tu. V tej hiši. Kaj *nama* fali?! Postelja je velika. Spodaj kuhinja. Kopalnica ima več kvadratnih metrov kot tvoje stanovanje ...

NIKO: Potem lahko pridem živet k tebi?

MARTA: Pa saj si tu več kot doma!

NIKO: Mislim ... za stalno. S svojimi stvarmi.

MARTA: Si nor! Pa Jurij? V ponedeljek se vrne.

NIKO: Povej mu resnico. Loči se. Živi z mano.

MARTA: Pa kaj ti misliš, da bo Jurij kar tako požrl to, da imam že pet let ljubimca?!

NIKO: Rekla si, da že leta nimata nič skupnega.

MARTA: Ne, nimava. Saj vidiš! To je moja spalnica, spodaj pa njegova. Imava celo ločeni kopalnici. Ti kaj skrivam? Včasih po cele mesece ne pride sem gor. In tudi srečava se samo še na fakulteti.

NIKO: Potem pa ni nobenega problema.

MARTA: Ni tako ... Ni tako enostavno.

NIKO: Kaj vaju veže? Kaj še imata drug z drugim?

MARTA: Kaj, kaj?! Tole hišo. Bančni račun. Kariero. Preteklost. Službo. Take reči.

NIKO: Spiš z njim?

MARTA: Ne začenjaj spet.

NIKO: Povej! Spiš z njim?

MARTA: Ne. Sem ti že tisočkrat povedala. Ko se je med nama ohladilo, sem hotela, da imava ločeni spalnici. Ni hotel. Zagrozila sem mu z ločitvijo, potem je nekako pristal ... Od tega je že ... Se ne spomnim več, kdaj sva zadnjič spala skupaj. Bilo je grozno. Ko mu je prišlo, sem mislila, da me je poscal ... (*Ponori.*) Pa kdo si ti, da me zaslišuješ! Da me siliš, da razmišljam o stvareh, ki sem jih že zdavnaj pozabila. Kako si drzneš ...? Jebemti! Koji kurac si ti, da me v moji postelji jebeš v glavo!

NIKO: Opala! Dobro vprašanje. *Koji kurac sem jaz?*

MARTA: Ah! Oprosti. Jeziš me ..

NIKO (*prizadeto*): Kurac, ki si ga je izvolila prilastiti naveličana, zdolgočasena gospa, kateri se je kariera ustavila in je ugotovila, da ji preostane samo še fuk, ki bo morda vsaj malo oplemenitil njeno pusto in prazno življenje ... *Koji kurac sem jaz?!* Spolni suženjček, kužek, ki ga je naučila *sedi, leži, daj tačko, liži, fukaj ...*

MARTA: Oprosti. Sem rekla.

NIKO (*nadaljuje vedno bolj prizadeto*): Jaz sem dober zoper suho kožo, antistresno zdravilo na dveh nogah, pilula za srečo, pomada, ki gladi gube, sredstvo za preganjanje dolgega časa, hobi mašince za sproščanje domišljije, živi in živahni dildo ...

MARTA: Oprosti, oprosti ...

Marta ga objame in ga poljublja ...

NIKO: Dildo v naravni kožni barvi na pet različnih brzin ... *Počasi, hitro, hitreje, ne nehat in aaaaaa!* To sem jaz! Nedolžnež, ki ga je treba pokvariti, butec butasti, ki o ničemer pojma nima, cisterna sperme, vedno sveže, vedno na razpolago, skrivnost, ki se je sramuješ, ampak jo lahko vedno potegneš iz predala in si jo vtakneš med noge. kreten brez možganov, samo s kurcem, nekaj primitivnega, nekaj drugega, nekaj kontrastnega, čisto nekaj drugačnega od tistih poštirkanih akademikov, pametnjakovičev, jaz, ki ne znam sedeti za mizo in sem zato tako simpatično smešen, kot kakšna plišasta opička ... To sem jaz ...

Takšen kurac, ki ga boš zavrgla, ko boš imela slabo prebavo, takšen, ki ga boš znogirala iz svojega življenja, kot da me nikoli ne bi bilo ...

MARTA: Nehaj! Lepo te prosim! Nisem ... res nisem ... Joj, solzne oči imaš.

NIKO: Ne.

MARTA: Prizadela sem te.

NIKO: To se ti samo zdi.

MARTA: Ušlo mi je. Res.

NIKO: Prevečkrat ti uide. Da nisi mogoče inkontinentna?

MARTA: Opala! Tudi ti znaš bit hudoben.

NIKO: Imam najboljšega učitelja.

Oba utihneta.

Niko si na hitro in na skrivaj obriše oči.

MARTA: Prav. Ena ena. Zdaj pa, daj, ljubek moj, pusti, da te objamem.

NIKO: Nimaš me rada.

MARTA: Imam te. Ti si nekaj najlepšega, kar se mi je zgodilo v življenju.

NIKO: Ja?

MARTA: Srečna sem. Prvič v življenju sem zares srečna. Objemi me.

Objameta se.

Poljubita se.

Marta ga slači.

Tudi sebe slači.

MARTA: Daj ... daj ... Pokaži mi še enkrat, kako me imaš rad ...

Niku ni do ljubljenja.

NIKO: Počakaj ...

MARTA: Daj ... ljubi ... moj ...

Marta ga poljublja po prsih ...

Niko jo rahlo odrine.

MARTA: Bi rad, da ti ga pofafam ...?

Niko jo odrine močneje.

MARTA: Kaj? Ti ni všeč?

NIKO: Nehaj.

Marta se ga še bolj oklene.

MARTA: To imaš rad.

Niko jo odrine.

NIKO: Ne bodi vulgarna!

MARTA: Ljubimci niso nikoli vulgarni. In v spalnici je vse dovoljeno.

NIKO: Zdaj si. Vulgarna si!

MARTA: Hotela sem te samo potolažit.

NIKO: Ne maram iz usmiljenja.

MARTA: Pa saj je tudi meni všeč.

Marta ga gleda.

Molčita.

Marta vstane.

MARTA: Res sem žejna.

NIKO: Ne morem verjet! Kako lahko tako enostavno preklopiš na nekaj drugega.

MARTA: Kaj ...? To, da sem žejna? Žejna sem vse od takrat, ko sva končala.

NIKO: Nikoli se ne zmeniva do konca.

MARTA: Kaj se imava pa za *zmenit*?

NIKO: Kako bova naprej.

MARTA: Mislila sem, da sva se to že zmenila. Ljubim te. Ljubiš me. Saj me?

NIKO: Ja.

MARTA: Potem je pa v redu. Tu sva ... V spalnici. Dobivala se bova naprej. Še kdaj bova šla za cel mesec na počitnice. In tako ...

NIKO (*mu je jasno*): Ne boš mu povedala.

MARTA (*zadržuje jezo*): Kaj spet in komu spet?

NIKO: Za naju.

MARTA: Pa saj ve!

NIKO: Zame?

MARTA: Ve, da imam nekoga. Pozna me. Skupaj sva že celo večnost. Moj profesor je bil. Lahko je prepričan, da če ne spim z njim, se pač z nekom dajem dol.

NIKO: In jaz sem ta *pač z nekom*?

MARTA: Tako se reče. Včasih nič ne razumeš, kot da imaš samo osnovno šolo ...

NIKO: Ja?

MARTA: Joj, oprosti.

NIKO: Dva ena. Zate.

Marta ga poljubi.

MARTA: No, poslušaj ... če ne spim z njim, mu je jasno, da z nekom spim. Polnokrvna ženska sem. Rabim ... Rabim!! Razumeš?

NIKO: Nisi mu povedala zame.

MARTA: Ne. Čeprav je malo manjkalo ... Enkrat me je vprašal. Mislim, da je bilo pri kosilu. V uri največje gužve. V menzi. Vse polno študentov je bilo okrog. Študentke so ga kar naprej pozdravljale in se mu nasmihale. Namenoma me vedno vleče tja. Češ, da imajo najboljša kosila. In ko sva sedla ... *Dober tek. Hvala enako* ... je na lepem položil vilice na mizo ... jedla sva krvavice in zelje, pozimi je bilo, in me vprašal: *A imaš koga?* Začudeno sem ga pogledala, čeprav sem točno vedela, kaj ima v mislih. *Če te kdo fuka? Natiirlic!*² je rekel in si zatlačil kos krvavice v usta. Nalašč je bil vulgaren. Tako čudno je padla tista beseda iz njegovih ust ... Vulgar-nost se mu ne poda. Ni tak človek. Profesor nemške književnosti, vedno v obleki, z metuljčkom okrog vratu, ki tudi v vsakdanji govor vtika nemške besede, fraze in citate! Študenti ga za hrbtom kličejo ...

NIKO: Goethering.

MARTA: Si vedel?

NIKO: Ja. Goethe in katering. Združeno *Goethering*. Malo Goetheja in malo prigrizka.

MARTA: Sam je kriv. S svojimi nemškimi frazami je včasih prav spakljiv. Ampak takrat, v restavraciji, med študenti, je bil jezen. Zato je uporabil tisto besedo. Želel me je šokirat. Me prizadet. Zadnje čase je hotel, da bi spet spala skupaj. Prihajal je k meni. V tole spalnico. Potrkal je. Sedel na rob postelje. Me prijel za roko. Hotel se me je dotikat. Imel je tisti polten, vlažen pogled, kot da ga nekam tišči ... Meni pa je šlo na bruhanje. *No, imaš koga, ki te ...* Nisem mu pustila, da bi še enkrat ponovil tisto besedo ... *Imam*. Sem rekla. *Imam stalnega ljubimca, ki me ljubi in ki ga ljubim*.

²Normalno, naravno

NIKO: To si mu rekla?

MARTA: *Koga?* je vprašal. *Ga poznam?* Skoraj sem mu povedala ...

NIKO: In zakaj mu nisi?

MARTA: Mobilec mu je zazvonil. Vstal je od mize. Niti krvavice ni pojedel do konca.

NIKO: Povej mu zame. In potem se loči!

MARTA: Kaj pa hiša? Hotel bo, da jo dava na pol.

NIKO: Pa jo dajta!

MARTA: Ampak jaz tega *nočem*! Če se bova ločila, naj gre *on* drugam! V to hišo sem vložila leta svojega življenja! Kdo pa misliš, da si je izmislil prostorsko rešitev, se pogovarjal z arhitektom, se odločal za barve, za pohištvo. Če bi bilo po njegovo, bi bila v hiši samo knjižnica z nemškimi knjigami in slovarji. Namesto spalnice pa bi imela spominsko sobo Johanna Wolfganga Goetheja. Ta hiša je moj projekt! Ne dam je!

Niko molči.

MARTA: Kaj?

Niko molči.

MARTA: Kaj je spet narobe?

NIKO: Nič.

MARTA: Ne ti meni *nič*. Sem spet kaj narobe rekla?

Niko odkima.

MARTA: Če sem kaj narobe rekla, ti povem, da se tega sploh nisem zavedala, zato te prosim, da moje izjave jemlješ z rezervo. Ta hiša je moja šibka točka. Zaradi nje nimam otroka ...

*Marta obmolči.
Nekaj je rekla preveč.*

*Niko vstane.
Sprehodi se po spalnici.
Pobere prazno steklenico šampanjca in kozarce.*

Marta ga spremlja s pogledom.

NIKO: Lepa spalnica.

Marta molči.

NIKO: Krasne barve ... tople. Pastelne. Nikoli si je nisem natančno ogledal.

MARTA: Pa bi si jo moral. Veliko truda sem ...

NIKO: Draga postelja. Medenina. Pohištvo ...

MARTA: Imitacija *Ludvika XVI.*

NIKO: Pa že.

MARTA: Obglavili so ga. In njegovo ženo tudi. Marija Antoaneta ...

NIKO: Nisem vedel.

MARTA: No, to ... Mimogrede.

*Trenutki tišine.
Niko odloži prazno steklenico in kozarca na mizico Ludvika XVI.*

MARTA (*hlastno*): Veš kaj ... narobe sva začela najin vikend. Zajebala sem. Oba sva. Malo jaz, malo ti. Začniva drugače. Začniva od začetka! Greva v kino gledat kakšno oslarijo. Kupiva si kokice. Primiva se za roke. Poljubljajva se! Potem greva na pijačo. Ali na dve. Ali pa na tri. Mogoče plesat. In potem nazaj sem. V najino spalnico. V najino posteljo. In zjutraj bo novo jutro. Se strinjaš?

NIKO: Isto jutro kot vsa jutra.

MARTA: Ne. Drugačno bo. Spremenila bova. Vse, kar si rekel, sem slišala, sem si zapomnila. Razmislila bova.

NIKO: To si že velikokrat rekla.

MARTA: Zdaj bo *res* drugače.

NIKO: Tudi to si že rekla.

MARTA: Dogovorila se bova za en dober kompromis.

NIKO: Ga že poznam ... Jaz bom še vedno prihajal, ko boš imela čas in ko me boš poklicala.

*Marta vstane in stopi k Niku.
Objame ga.*

MARTA: Nočem te izgubit.

NIKO: Jaz tudi tebe ne.

Gledata se.

MARTA: Kino?

NIKO: Kino.

*Poljubita se.
Niko gre proti kopalnici.*

NIKO: Grem jaz prvi.

MARTA: Oblečem se.

NIKO: Stuširam se. Tako umazanega se počutim.

Marta se nasmehne in mu nagajivo požuga.

MARTA: Dva dva.

Niko ji pomežikne in izgine v kopalnici.

Zapre vrata za sabo.

Marta zavzdihne. Pogleda po prostoru. Pobere svoje perilo, ki leži okoli postelje. Odpre omaro. Vidimo res veliko oblek. Marta izbira obleke ... Govori glasno, saj se pogovarja z Nikom, ki je za zaprtimi vrati v kopalnici.

MARTA: Preden si prišel, sem pogledala na internetu ... Nobenega dobrega filma, samo sranje. *Butec na večerji, Nevidno zlo, Ljubezen na daljavo* ali nekaj podobnega, *Karate Kid* ... To bi lahko šla gledat, mladi in lepi fantje, ki se mlatijo ... Še boljša bi bila kakšna romantična komedija, *Tvoj brat je pa luškan*, a ni neumen naslov ...

Marta odpre vrata garderobne omare, ki stoji zraven vhodnih vrat v spalnico, tako da vrata garderobne omare zakrijejo vhod v spalnico ...

MARTA: Kaj naj oblečem ...? Kaj misliš?! Naj bom bolj nobel ali naj bom bolj sproščena ... mislim, oblečena ...

Marta jemlje iz omare različne obleke in jih pomerja. Z nobeno ni zadovoljna.

MARTA: Tole sem imela ... Kdaj že ...?

Iz omare vzame vinsko rdeč kostum. Gleda ga. Očitno se spominja dogodkov, ki so vezani na obleko.

MARTA: Ne vem, če bi mi bil ta še prav ...

Kostum obesi nazaj v omaro. Potem odpre drugo omaro, kjer so čevlji. Police s čevlji od tal do stropa. Veliko čevljev. Na spodnji polici so športni čevlji.

MARTA: Mislim, da bom bolj športna ... Kavbojke, majica in športni copati ... Se strinjaš?

Marta odpre poseben del omare, kjer ima na policah lepo zložene kavbojke. Nekaj jih potegne na plan in jih pomerja ... tam so tudi športne majice ... In lahki puloverji ... Nič ji ni všeč ... Odpira predale s perilom,

majčkami ... Zdaj gre na drugi konec spalnice, kjer je predalnik Ludvika XVI. ... Ko gre mimo odprtih vrat garderobne omare, jih zapre in razkrije vhodna vrata. V okviru vhodnih vrat stoji moški. Plašč, klobuk, okoli vratu metuljček. V roki aktovka, na rokah črne rokavice.

2. prizor

Če v noči strašnega vrvenja³

JURIJ: *An die Türen will ich schleichen, Still und sittsam wil ich stehn ...*⁴

Marta se prestraši. Skoraj krikne. Usta si pokrije z roko.

MARTA: Prestrašil si me.

JURIJ: S poezijo? Oprosti. Slišal sem te spodaj ...

Marta hitro stopi k njemu ... Nekako bi ga rada čim prej spravila iz spalnice.

MARTA: Nisi na seminarju?

JURIJ: Mislim sem, da imaš koga na obisku.

MARTA: Rekel si, da se vrneš v ponedeljek.

JURIJ: *Auf keinen Fall.*⁵ Ko sem spodaj odklepal, se mi je zdelo, da se z nekom pogovarjaš.

MARTA: V kino grem. Mislim ... Imela sem namen ... Je tvoj seminar odpadel?

JURIJ: Nisem mogel več ... Zagabilo se mi je. Vsi so si rezervirali sobe. Dvoposteljne. Francoska ležišča. Predstojnik oddelka s tajnico, doma ima pa štiri otroke in vsako nedeljo gre k maši ... Kar tresla sta se, ko sta na recepciji dvigovala ključ. Dopoldne seminar o skrivnostih Heglove estetike, popoldne kosila, pijačevanje, ponoči pa prešuštvo s tajnico. In

³ Goethe: *Faust*, I. del, prev. B. Vodušek

⁴ Goethe: *Der Harfenspieler III*, *Stopal bom od vrat do vrat, / tih in skromen stal bom tam ...*, (prev. Š. Vevar

⁵ Nikakor ne

gostje, sami ugledni sivolasi profesorji s svojimi tajnicami in asistentkami, nobeden ni prišel z ženo. Poleg tega je bil hotel grozen ... naj bi imel štiri zvezdice ... Res, da je bil katering odličen. Tako kot to znajo samo Nemci. Med predavanji smo se krepčali ... Nemški odprt bife. Dolga miza s prigrizki. Odlično! *Jagdwurst*⁶ v vseh variantah, drobni sendvički, ki si si jih lahko tlačil v usta med *literarno-estetsko* analizo Goethejeve pesmi *In tausend Formen magst du dich verstecken* ⁷... Vse ostalo pa je bilo drugorazredno. Sobe? Grozne. Kot vedno sem dobil najslabšo. *Ungerechtigkeit!*⁸ Ne vem, zakaj obstajajo ljudje, ki vedno dobijo najslabše sobe ... In zakaj sem jaz med njimi. Soba s pogledom na dvorišče. Spodaj pa hotelska kuhinja. Ko sem odprl okno ... Ni da bi govoril. Če je to hotel s štirimi zvezdicami, potem je bil Dachau rajski vrt! Duhovito, ne?

Marta nervozno stoji pred njim in ga gleda.

JURIJ: Po tvojem izrazu vidim, da se ti ne zdi smešno. Saj res ni. Neokusno je. To je rekel mladi asistent. Pri recepciji sem slišal. Nekateri so se celo smejali. *Če je to hotel, potem je Dachau ...*

MARTA (*ga prekine*): Si sam vozil?

JURIJ: Pet ur. Kaj vozil, divjal sem čez Bavarsko. Pobegnil sem. Pa ne vem več točno, pred kom ...

MARTA: Se ne boš slekel?

JURIJ: Ja, bom ... Mislil sem ... Ko sem te spodaj slišal ... Sem te hotel takoj videt ...

MARTA: Oblekla se bom.

Jurij se nasmehne.

JURIJ: Jaz pa slekel.

Marta si oblači kavbojke.

⁶ Lovska klobasa

⁷ Lahko si v tisočih oblikah skrita ... (prev. B. Vodušek)

⁸ Nepravičnost, krivica

JURIJ: A več ... Začel je profesor Fridrich Besenge iz Berlina ... *Pojem naravne lepote kot izhodiščna tema Heglove estetike in njen vpliv na pesništvo*. Vedno, ko se svet potaplja v drek, se profesorji začnejo panično zanimati za estetiko. *Reinste Irrenkunst!*⁹ Napletajo o estetiki, svet okoli njih pa gnije. Ljubezen gnije. Njihove žene gnijejo. Besede gnijejo. Nič se ne da izmeriti, nič več ne velja, nobene resnice ni, samo subjektivne laži. Merila za prepoznavanje estetskih vrednost so zgolj osebna. *Tako je, ker jaz mislim, da je tako. In pika*. Vsak lahko soli pamet vsakomur. Estetski amaterizem na pohodu. Goethe se v grobu obrača. Včasih smo si svet razlagali in ga nismo spreminjali, zdaj pa nas je svet spremenil. In sem se prestrašil vsega tega. Zavohal sem smrad. Gnitje. *Die Senkgrube!*¹⁰ Kot da tudi sam smrdim. *Die Faulung!*¹¹ Vstal sem in šel. Prevrnil sem kozarec. Rdeče vino se je razlilo. Debelo so me gledali. Potem sem potegnil prt z mize in vse se je razsulo pred njihovimi nogami ... Ves tisti porcelan. Krožnički s ketering prigrizki. Škandal sem naredil. Pa ne nalašč. V meni je eksplodiralo ... Šel sem v stari del mesta. Tam, kjer je nevarno. Že na recepciji so nam rekli, naj sami ne hodimo tja ... In sem vseeno šel. Kar taval sem. Že na prvi ulici je stopil k meni črnc, tebi bi bil všeč, lep je bil kot tema v tunelu, in mi začel ponujati *res dobro žensko, čednega fanta, dečka, deklico*, vse kar hočem, za vsak okus ima nekaj, je pravil, drogo, heroin, kokain, orožje, pištolo, bombo ... Hodil je za mano kot kakšen krošnjar ...

MARTA: Lahko skuhaš kavo?

JURIJ (zase): *Der harte Fels schliebt seinen Busen auf ...*¹²

MARTA: Oblečem se in pridem dol. Če boš skuhal ...

JURIJ (zmeden): Ja ... *Sogleich.*¹³ Oprosti ... Stojim tu in čvekam ... Hotel sem te videt ... Čim prej.

Jurij se obrne in odide.

Marta nekaj časa stoji sredi sobe. Prisluškuje korakom, ki se oddaljujejo po hodniku in navzdol po stopnicah ... Potem plane k vratom kopalnice. Odpre jih. Niko vstopi v spalnico.

⁹ Čisto neprebavljivo

¹⁰ Greznica

¹¹ Gnitje

¹² ... najtrša skala prsi si odpre ... (prev. B. Vodušek)

¹³ Tako

MARTA (*šepeta*): Vrnil se je.

NIKO: Sem slišal.

MARTA: Poberi svoje stvari ... Hitro!

NIKO: Zdaj mu lahko poveš.

MARTA (*panično*): Čez balkon ... Poskusi čez balkon ... Jaz moram dol. K njemu. Kavobu. Zvečer te pokličem.

NIKO: Zdaj mu povej!

MARTA: Si nor!

NIKO: Saj tako že ve ...

MARTA: Pojma nima. Lepo te prosim, izgini ...

NIKO: Rekla si.

MARTA: Ne morem mu tega narediti.

Marta se na hitro oblači in rine Nika proti balkonu.

NIKO: Zdaj je priložnost ...

Marta odpre balkonska vrata.

MARTA: Te pokličem. Čez kakšno uro. Se dobiva pri tebi. Skoči! Skoči!!

Niko pogleda čez balkon.

NIKO: Si nora! Hočeš, da se ubijem ... Spodaj je uvoz v garažo ... Polomil se bom. Pa še tema je.

Niko zapre balkonska vrata.

MARTA (*nemočno*): Strahopetec!

NIKO: Lažnivka!

MARTA: Kaj ...? Kaj si rekel ...? Ne bom se zdaj ... Ni časa ... Potem ...

*Marta ne ve, kaj bi.
Niko sede na posteljo.*

NIKO: Lahko me predstaviš. Dvomim, da si me je zapomnil. Nikoli me ni pogledal v oči ...

MARTA: Kap ga bo.

NIKO: Od kdaj te pa tako zelo skrbi zanj?

MARTA: Dober človek je. Nočem ga prizadet.

NIKO: Šlo ti je na bruhanje, ko se te je spet hotel dotaknit. Si pozabila?

MARTA (*šepeta*): Tiho. Spodaj je ... Lahko te sliši.

NIKO: Pet let sva skupaj in zdaj naj lezem čez balkon. Naj bežim kot lopov ... Kot da sem kaj grdega naredil ...

MARTA (*jezno sikne*): Fukaš tuje žene.

NIKO: Opala!

MARTA: Oprosti, oprosti ... Nervozna sem. Lepo te prosim, počakaj v kopalnici! Zakleni se. Utrujen je, kmalu bo zaspal ... Pridem ti povedat, samo bodi pripravljen ...

NIKO: Kaj pa, če bo hotel v kopalnico?

MARTA: Nikoli ne gre v to kopalnico. Uporablja svojo. Lepo te prosim, si bom že kaj izmislila, da bo čim prej konec. Jaz grem zdaj dol ...

NIKO: Počutim se kot v kakšni komediji.

Marta nekaj zasliši ... Skoči do vrat in pogleda na hodnik. Zaslišimo glas ...

JURIJ (*od zunaj*): Kavica!

MARTA: Ja?

Marta prestrašeno skoči nazaj v spalnico.

MARTA (*šepeta*): Lepo te prosim!

Niko ježno zmaje z glavo in se umakne v kopalnico. Zapre vrata za sabo. Skoraj istočasno se Jurij pojavi na vratih z dvema skodelicama kave. Plašč ima še vedno oblečen.

JURIJ: Sem kar prinesel. Nescafe. Vroča voda in žlička kave ...

Marta stoji sredi spalnice. Nervozna je. Jurij nese skodelici k postelji in ju položi na nočno omarico. Potem sede na rob postelje.

JURIJ: Pomislil sem, da že zelo dolgo nisva v miru skupaj popila kave. Vedno se nama mudi. Na predavanja, na fitnes ... Saj še hodiš na fitnes?

MARTA: Mislila sem v kino ...

JURIJ: Kdaj ga pa imaš?

Marta je zmedena. Stoji sredi spalnice, med posteljo in zaprtimi vrati kopalnice za svojim hrbtom.

MARTA: Ne vem ... Zdaj. Ob osmih.

Jurij pogleda na uro.

JURIJ: Zamudila si. Pol devetih je.

*Jurij jo gleda.
Marta ga gleda.*

JURIJ: Pa niti še nisi do konca oblečena. *So oder so*¹⁴, če pomislim, da te vedno čakam, ko se v kopalnici šminkaš ... Ne spomnim se, kdaj sva videla kakšen film čisto od začetka. Ampak film je mrtva umetnost! *Mit*

¹⁴ Sicer pa

*diesem Krämergeist!*¹⁵ Huje je, kadar zamudiva v gledališče. No, na koncertu pa naju tako ne spustijo noter. Šele po prvem stavku ... *Bitte schön*¹⁶, draga moja, navadil sem se. Sploh me ne moti. Boš sedla?

Jurij ji pokaže mesto na postelji zraven sebe.

MARTA: Ne bi šla raje dol popit kavo ... Lahko se polije in potem je prava svinjarija ...

Marta gre do postelje in hoče vzeti skodelici z nočne omarice.

MARTA: Saten je tako občutljiv ...

Jurij jo prime za roko.

JURIJ: Zdaj sva že tu. Sedi. Prosim.

Marta sede na posteljo poleg njega.

Jurij se zlekne.

Gledata se.

Jurij se nasmehne.

MARTA: Kaj?

JURIJ: Oči se ti svetijo.

MARTA: Aja? Utrujena sem. Zato.

JURIJ: Ne zato. Drugače se ti svetijo. *Wörtlich: leuchtende Augen!*¹⁷
Pohotno!

MARTA: Kako?

JURIJ: Tako kot včasih. Saj veš ... Po očeh sem videl, da si me želiš. Imela si točno takšne vodene, steklene oči, preden sva ... saj veš kaj ... In potem tudi ... še dolgo potem so se ti oči lesketale... Nobeni se orgazem ne pozna na obrazu tako dolgo kot tebi.

¹⁵ Kramarska umetnost

¹⁶ Prosim lepo

¹⁷ ... oči ti dobesedno žarijo ...

MARTA (*zašepeta*): Nehaj.

JURIJ: Če te ne bi poznal, bi si mislil, da si pred kratkim ...

Jurij se dotakne njene roke. Boža jo. Marta ne reagira.

JURIJ: Pet ur sem vozil ...

MARTA: Utrujena sem.

JURIJ: Pet ur sem razmišljal ...

MARTA: Nisi slekel plašča.

JURIJ: O tebi. O nama.

MARTA: Lepo.

JURIJ: Lepo? Samo to rečeš. Jaz sem se pa vozil brez prestanka. Brez miru sem divjal čez Bavarsko.

MARTA: Zakaj nisi poklical? Vedno me kličeš. O vsaki neumnosti me obveščaš: kdaj začneš predavanje, kdaj ga končaš, kaj si imel za kosilo, ... O vsaki neumnosti. Zakaj pa me zdaj nisi ..?

JURIJ: Hotel sem te presenetit.

MARTA: Saj si me.

JURIJ: Vidim.

MARTA (*odločno*): Greva dol ...

Jurij nenadoma vstane in se sprehodi po spalnici.

JURIJ: Lepo si si uredila. Prijetno. Toplo.

Tudi Marta vstane. Vzame skodelici z nočne omarici.

MARTA: Smetano bi. Greva v kuhinjo ...

JURIJ (*presliši*): Vem, kaj je narobe ... Do zdaj nisem vedel, ampak zdaj mi je jasno kot beli dan. *Lächerlich!*¹⁸ Ne bi smel vztrajati, da imava ločeni spalnici.

Marta zmedeno pogleda proti kopalničnim vratom.

JURIJ: Takrat sem mislil, da je to dobro za naju ... Jaz delam ponoči. Včasih tudi v postelji ... Napaka je bila. Moral bi te ubogat. *Einfach unbegreiflich*¹⁹, kako sem trmaril! Rekla, si, da je to začetek konca, če bova imela ločeni spalnici. Jokala si.

Marta mu ponudi skodelico. Hoče ga utišati.

MARTA (*šepeta*): Ohladila se bo.

JURIJ: In imela si prav. Ti zgoraj, jaz spodaj ... Ločeni kopalnici. *Kdor živi narazen, umre narazen* ... kdo je že to rekel? Je bil Kleist? Če ne bi ti prihajala k meni, najbrž sploh ne bi več spala skupaj ... Mimogrede: zakaj šepetaš? Si prehlajena?

MARTA (*ga glasno prekine*): Boš kavo ali je ne boš?

JURIJ: Upravičeno se jeziš.

Marta gre jezno do izhodnih vrat.

MARTA: Greva dol! Rada bi v miru popila to butasto kavo!

Jurij gre za njo.

JURIJ: Nemirna si.

MARTA: Lepo te prosim ... Težak dan je za mano. Ves dan sem bila v pisarni. Za mednarodni raziskovalni sklad sem pripravljala razpis za sofinanciranje. Pa saj veš. Sami papirji. Malo pred tabo sem prišla domov. Toliko, da sem se stuširala.

Jurij ji vzame skodelico iz rok. Položi ju nazaj na nočno omarico.

¹⁸ Smešno

¹⁹ Preprosto nerazumljivo

JURIJ: Lepa si. Ko si nemirna, si še posebej dražljiva. Tako *besorgniserregend!*²⁰

MARTA: Hotela sem v kino ... Nekaj butastega bi mi pasalo po res napornem dnevu. Kakšna komedija.

Jurij jo objame.

JURIJ: Med vožnjo sem te videl ... Avtoceste so tako dolgočasne. Lahko zapreš oči. In drviš v neznano ...

Jo začne poljubljat. Vedno bolj strastno. Zakoplje se v njene prsi. Marta ne ve, kako bi reagirala ... Pogleduje proti vratom kopalnice ...

JURIJ: Zaprl sem oči ... Štel sem, kako dolgo si upam voziti na slepo ... S sto osemdeset kilometri na števcu ...

Jurij jo zrine na posteljo. Odpenja si hlače.

MARTA: Nehaj ...

JURIJ: Štel sem sekunde ... Vseeno mi je bilo ... Minuto, dve minuti sem vozil ... Z zaprtimi očmi...

Marta šepeta in pogleduje proti kopalničnim vratom.

MARTA (*šepeta*): Lepo te prosim.

Jurij jo slači, poljublja, boža ...

JURIJ: In potem sem še enkrat ... zaprl oči ... za še dlje ... Z dvesto kilometri na uro sem drvel v neznano ... V resnici ... hotel sem se zaleteti, prebiti ograjo ... zgrmeti v prepad ... zadnji hip sem ...

Marta ga odrine.

MARTA: Pusti ...

Jurij jo še bolj strastno privije k sebi.

²⁰ Vznemirljivo

JURIJ: Zagledal sem tebe ... Pred mano si se pojavila ... Na lepem. Tvoja podoba. In sem odprl sem oči ... Drvel sem naravnost proti steni viadukta ... zadnji hip sem zmanjšal hitrost ... Rešila si me. Tvoja podoba me je rešila in vedel sem, da se moram ... Vrnit k tebi ...

Jurij jo vrže na posteljo in jo obrne na trebuh.

MARTA: Čakaj ... Ne ...

JURIJ (*strastno*): Dajva! Na hitro. *Na brzaka*, kot si včasih rekla.

MARTA: Ne morem. Nehaj!

JURIJ: Se spomniš ... Kar naprej sva *na brzaka* ... Še letos poleti ... Ko sva kar tam ... V trgovini ...

MARTA: Počakaj ... Ne zdaj!

Potegne ji hlače dol. Marta leži na trebuhu, Jurij se z vso težo uleže nanjo. Marta nemočno gleda v zaprta kopalnična vrata pred sabo.

JURIJ: V kabini za pomerjanje oblek ... Sva se ... Ti si hotela. Prijelo te je ...

MARTA (*zašepeta*): Nehaj! Prosim.

Jurij je ne sliši. Noče je slišati.

JURIJ: Potegnila si me not ... Na pol oblečena ... sva bila ... kot zdaj ...

Marta se upira. Hoče se izviti izpod njegovega telesa.

MARTA (*šepeta*): Ne maram ...

Jurij jo še močneje zagrabi.

JURIJ: Všeč ti je, če sem malo grob. Vedno ti je bilo.

MARTA: Ne ...

JURIJ: Rada se upiraš ... In jaz rad sodelujem v tvoji igri ...

MARTA: Ne!

JURIJ: Seks na nenavadnih krajih ... To obožuješ. Malo nevarnosti zalotitve. To te spodbuja. Kot poleti ... V kabini trgovine z ženskim perilom ... Slišali so naju ... vem, da so naju ...

Marta gleda v kopalnična vrata. Ne upira se več.

JURIJ: Bila si vroča ... Vrela ... Kot zdaj ... Nisem se mogel zadržat ... Ko sva prišla ven ... tako čudno ... so naju gledali ... ko sva prišla ven ... Tako čudno ...

Vzdihovanje.

Marta molči.

Slišimo samo Jurija, kako stoka od ugodja.

JURIJ: Tako čudno ... tako čudno ... tako čudno ... tako čudno ...

Se stopnjuje ... Traja nekaj časa.

Čez čas se vse umiri.

Tišina. Dihanje.

Jurij obleži na Marti.

Marta na trebuhu, gleda v kopalnična vrata.

Jurij se odvali z Marte. Obleži na postelji.

Marta takoj vstane in se obleče. Nervozno pogleduje h kopalničnim vratom.

JURIJ: Zdaj bi mi pa res pasala tista kava!

MARTA (*jezno*): Greva dol.

Jurij jo pogleda. Dvigne se. Zapre si zadrgo na hlačah.

JURIJ: Nimaš me več rada.

Marta ne odgovori.

JURIJ: Zato sem se tudi vrnil ... Moral sem še enkrat ... Preverit ... Preden ...

Jurij obmolči.

JURIJ: *Als ob nichts geschehen wäre.*²¹ Jaz čutim nekaj, ti pa ne. In to je narobe. Ne morem te pripraviti, da bi tudi ti nekaj čutila do mene ... Za ljubezen sta potrebna dva. In nihče ne more nikogar prisilit ... *Klare Sache!*²² To vem. Ne ljubiš me več.

MARTA: Saj ni tako ...

JURIJ: Kako pa je?

MARTA: Greva dol. Vse ti bom razložila.

JURIJ (*ostro*): Mi boš razložila tudi to, zakaj sem se malo prej počutil kot posiljevalec?

MARTA (*sikne*): Saj si tudi bil ...

JURIJ: Kaj?

MARTA: Nisem ... Jaz ... Nisem tako ... Lepo te prosim, greva dol.

Jurij vstane in gre proti kopalnici.

MARTA (*panično*): Kam greš?

JURIJ (*zmeden*): Kam ... V kopalnico.

MARTA (*ostro*): Zakaj?

JURIJ: Roke si grem umiti.

MARTA (*napadalno*): Se ti zdim umazana?

JURIJ: Ne ... Kar tako ...

MARTA (*ga prekine*): Ljubil si se z mano, ko mi ni bilo do tega, in zdaj si greš umiti roke? Kako naj si to razlagam?

²¹ Nič več se ne bo zgodilo

²² Jasno

JURIJ: Ne vem ...

MARTA: Greva dol. Takoj!

Stojita drug nasproti drugega. Za Jurijevim hrbtom kopalnična vrata.

JURIJ: Je kaj narobe? Čudna si.

MARTA: Ti tudi. Prideš, ne da bi se najavil ...

JURIJ: Tvoj mož sem. Več kot trideset let živiva skupaj. Nisem vedel, da se moram najavit. *Merkwürdig!*²³

MARTA: Govoriš čudne reči ... Na avtocesti zapiraš oči ... Niti slekel se nisi ... Potem ... če ne bi bil moj ... Bi rekla, da si me posilil ...

JURIJ: No, no! Malo grobe igre ti je bilo vedno všeč.

MARTA (*krikne*): Ne morem več!

JURIJ: Marta, kaj je narobe ...?

MARTA: Vse!

JURIJ: Ti tudi tako čutiš?

MARTA: Ja. Čutim. Vem. Kaj vem ...? Nič ne vem. Pojma nimam. Vse se je tako neumno zapletlo.

Jurij stopi do nje. Marta se mu umika proti izhodnim vratom.

JURIJ: Nisem ti povedal vsega. Marta ... Bolan sem. Mislim ... V glavi. V Münchnu sem se sprehajal po tistem delu mesta in je ... saj sem ti povedal ... Prišel k meni ... *Der Schwarze!*²⁴ Ponujal mi je ženske. In sem kupil ...

MARTA: Ne zanima me! Če si šel h kurbi, si pač šel. Nočem slišat! Upam, da si si navlekel gumijast plašček, ha!

²³ Nenavadno

²⁴ Črnc

JURIJ: Kupil sem tole.

Jurij iz žepa potegne pištolo.

Marta presenečena.

JURIJ: Rekel je, da je nova in zanesljiva. Še nerabljena. Petsto evrov.

Jurij jo repetira. Pokaže jo Marti ...

JURIJ: Sedem nabojev.

MARTA: Umakni jo!

JURIJ: Razmišljal sem ... Da bi izginil. Da bi me pogoltnil Isar. *Na mednarodnem seminarju pijani profesor nemške književnosti utonil v Isarju.* Dobra novica, kaj? Vsi bi mislil, da je bila nesreča. Potem sem mislil pogoltniti tri škatlice lexaurina ... Grda smrt. Želodčni krči. Bruhanje. In nazadnje mi je tisti črnc prodal tole ...

Dvigne pištolo.

MARTA (*prestrašena*): Ne delaj neumnosti!

JURIJ: Nisem si upal. Strahopetec sem. Ne tako kot Kleist, ki je ustrelil najprej svojo ljubo Henriette in potem še sebe ... Potem pa sem, malo prej ...

MARTA (*krikne*): Ne nori!!

JURIJ: Pogledal sem pištolo in ...

MARTA: Nehaj!!

JURIJ: Nikoli mi ne dovoliš, da bi povedal do konca ...

MARTA (*prestrašeno zakriči*): Umakni to kurčevo pištolo! Slišiš!!

Zdaj se kopalnična vrata odprejo. V prostor plane Niko, z mizice pograbi prazno steklenico šampanjca in z njo udari Jurija po glavi.

Jurij zastoka in pade po tleh.

Pištola zleti na drugi konec sobe.

3. prizor

Srce in jetra, glava mi gori²⁵

MARTA: A si nor?!

NIKO: Ustreliti te je hotel.

Marta se skloni k nezavestnemu Juriju. Dotakne se njegove glave.

MARTA: Glavo si mu razbil.

NIKO: Skozi ključavnico sem videl, kako ti je grozil.

MARTA: Sebi je grozil.

NIKO: Slišal sem ...

MARTA (*ga prekine*): Kaj si slišal?

NIKO: Kako je rekel, da te bo ustrelil in potem sebe ...

MARTA: Letos predava o Kleistu. *Kleist* pa je ustrelil svojo ljubico in potem še sebe. Ne poznaš ga. Kadar raziskuje kakšno novo temo, se čisto vživi.

NIKO: Nisem slišal vsega. Samo tu in tam kakšno besedo ...

MARTA (*zase*): Hvala bogu.

NIKO: Najprej sem bil skrit v tuš kabini, potem pa sem šel k vratom.

MARTA: In gledal skozi ključavnico?

NIKO: Tudi.

Jurij začne stokati in se prebujati.

Marta panično pograbi Nika in ga potisne izven Jurijevega zornega kota.

MARTA (*šepeta*): Zbuja se.

²⁵ Goethe: *Faust*, II. del, Pokop, Mefisto, prev. E. Vouk

NIKO: O, hvala bogu! Nisem ga ubil.

MARTA (*panično*): Videl te bo.

NIKO: Najbolje, da grem, preden pride k sebi.

Marta ga pograbi.

MARTA: Počakaj! In kaj naj jaz rečem?

NIKO: Še malo prej si hotela, da grem.

MARTA: Ja, ampak prej te ni videl.

Jurij stoka. Prebuja se.

NIKO: Tudi zdaj me ni, in me ne bo.

MARTA (*šepeta*): Kaj naj mu rečem, kdo ga je po glavi? Gledal me je, ko si ga od zadaj ...

Jurij se dviguje. Krvav je po obrazu. Ni še čisto prišel k sebi.

NIKO (*zašepeta*): Se boš že znašla ...

JURIJ (*odpira oči*): Kaj ... ? Au ...

Marta takoj pograbi prazno steklenico šampanjca in moža še enkrat trešči po glavi. Jurij spet izgubi zavest.

NIKO (*presenečen*): Kaj ti je ...?!

MARTA: Saj ni videl, da sem ga jaz.

NIKO: Kdo pa ga je?!

MARTA: Ti.

Marta hitro skoči do omare z oblekami. Potegne pas iz svilene halje, poklekne k možu in mu začne na hrbtu vezati roke.

MARTA: Pomagaj mi.

NIKO: Kaj?

MARTA: Zvezala ga bova.

NIKO: Zakaj?

MARTA: Ker si vlomilec, ki je mislil, da je hiša prazna, in si vdrl, pa sva te zalotila ...

NIKO: Nora si!

MARTA: Pomagaj, vsak hip bo prišel k sebi.

Marta zaveže Juriju roke na hrbtu. Jurij zastoka ...

NIKO: To je preveč ...

MARTA (*šepeta*): Potem boš zvezal še mene in odšel ... Toliko, da te vidi. Verjel bo. Mora verjeti.

NIKO: Prepoznal me bo.

MARTA: Ne bo te. Dvomim, da te je sploh kdaj zares pogledal. Sicer pa ...

Marta steče do omare, iz predala potegne črne svilene nogavice in eno povezne Niku čez obraz.

Jurij stoka.

Marta potisne drugo svileno nogavico Niku v roke, potem se uleže na tla poleg prebujajočega se Jurija.

MARTA (*šepeta*): Zveži me.

Jurij se premakne.

JURIJ (*stoka*): Au ... Kaj ... ? Au ...

Niko sprejme igro. Poklekne k Marti in ji začne vezati roke na hrbtu.

JURIJ: Kdo ...? Kaj ... se je ... zgodilo ...? Au!

Jurij se nekako usede.

JURIJ: Kdo ...? Kaj ...? Au ... glava ...

Marta začne igrati igro napadene ženske.

MARTA (*krikne*): Vlomilec!! Vlomilec!! Udaril te je ...

JURIJ (*počasi prihaja k sebi*): Kaj ... Marta ... Pustite ...

MARTA: Vse je v redu ... Zdaj bo šel ... Kajne, da boste zdaj odšli ...

Niko je do konca zvezal Marto.

Niko prikima.

Hoče oditi.

JURIJ: Počakajte! Kar tako ...

Niko se ustavi.

JURIJ: ... boste odšli ...

Niko stoji sredi sobe. Obraz mu prekriva črna ženska nogavica. Deluje precej strašljivo ...

JURIJ: Kaj ...? A vam je muca jezik popala?

Niko gleda zdaj Marto zdaj Jurija.

JURIJ: Au ... Ne boste nič rekli? Naju malo zmerjali. *Prasca bogataška! Svinje kapitalistične! Kje imata denar?! Zlatnino? Dragocene slike?! Vedno sem si predstavljal, da roparski napad zgleda tako ...*

MARTA (*panično*): Naj gre! Pusti ga, Jure!

JURIJ: Denar imava v banki. Kolikor ga sploh imava ... Marta zelo rada zapravlja. Moja glava ...

MARTA: Zdaj bo ... gospod odšel ... Prosim, odidite! Pustite naju!

JURIJ: Zakaj pa *gospod*? Lopovi so lopovi, gospodje so pa nekaj drugega. *Herr*²⁶ je časten človek, tip, ki udari od zadaj nepripravljenega človeka, pa ne pozna časti ...

MARTA (*zašepeta*): Jure, nehaj, razjezil ga boš.

JURIJ: Aja? Kaj, a se bo spravil na zvezanega človeka?

Niko stoji sredi sobe. Njegov obraz je v nogavici grozljivo popačen. Molči.

JURIJ: Nekaj nakita, dve, tri slike, ki so kaj vredne ... to je vse, kar se najde v tej hiši. No, ja, pa nekaj dragocenih knjig, Goethejevo *Trpljenje mladega Wertherja*, prva izdaja, ampak vi jih tako ne bi našli, vam nemška književnost, na kateri počiva vsa evropska literatura, najbrž nič ne pomeni. Predvidevam, da vam knjige dol visijo. A ste narkoman? Mislim, a se drogirate? Aja, še računalnik v moji delovni sobi. Kar odnesite ga! Je že zastarel. Svoje razprave pišem na faksu.

Niko molči.

JURIJ: No, kaj? A ste narkoman, vaš vprašam? Sem slišal, da džankiji takole vdirajo v hiše in na hitro kaj ukradejo. A ste bolnik ali niste? *Warte nur* ...²⁷

MARTA: Pusti, Jure! Lepo te prosim. Naj gre. Midva bova že kako ...

JURIJ: A ga ne smem niti vprašati, kdo je?

MARTA: Saj ni nor, da ti bo povedal.

JURIJ: Ne, seveda ne ... Ampak, kakšno reč mi pa že lahko pove ... Končno je v moji hiši.

MARTA: V najini.

JURIJ: A zdaj, ko zvezana leživa pred lopovom, je pa važno, čigava je. *O ja, natürlich!*²⁸ Jasno, da je najina!

Jurij se zdaj nekako prevali k Marti.

²⁶ Gospod

²⁷ Čakaj le ...

²⁸ Seveda, jasno

JURIJ: Ljubica ... A te je poškodoval?

MARTA: Ne.

JURIJ: Te boli? Mislim, te je trdo zavezal ... Ker mene je. Zelo. V meso me reže. Au.

Jurij se obrne nazaj k Niku, ki stoji sredi sobe.

JURIJ: In v oči mi teče ... Vas lahko lepo prosim ... Tista vrata peljejo v kopalnico.

Niko se ne premakne.

JURIJ: Peče me!

Niko gre v kopalnico.

MARTA: Pusti ga. Naj gre! Ne ga zadrževati!

JURIJ: V oči mi teče kri!

Niko se vrne. Poklekne k Juriju in mu z brisačo briše obraz.

JURIJ: Niste džanki. Če bi bili džanki, mi ne bi pomagali. Že zdavnaj bi pobegnili. Džankiji mislijo samo nase in na drogo. Nobenega sočutja. Sočutje je požrla droga. Dol bi vam viselo, saj se reče tako?, če meni teče moja lastna kri v oči. *Dol mi visi*, zanimiva fraza, zadnjič mi je neki študent, zelo nezainteresiran in slab, odgovoril, ko sem ga vprašal: *Se vam šestka ne zdi slaba ocena?* On pa: *Dol mi visi, profesor, samo, da ste me spustili.*

MARTA: Jure!

JURIJ: Če bi bil mamilaš, bi me brez sočutja zbrcal, *razbil do amena*, spet študentska fraza, tebe pa bi ... pa bi brutalno... Marta, kaj misliš, da bi džanki naredil s tabo?

MARTA: Pojma nimam.

JURIJ: Posilil te ne bi. Če si mogoče pomislila na to. *Auf keinen Fall!*²⁹ Džankiji nimajo moči. Heroin je boljši od seksa. Zbil bi ti obraz. Spremenil bi ti ga v kašo. Samo tolkel bi po tebi. Histerično. Iz strahu, da ga ne bi prepoznala. Iz jeze, ker ni našel bogastva, ker ni našel dovolj denarja za čudežen fiks.

Niko je obrisal Jurijev obraz. Vstane. Vrže brisačo na mizico ob vratih. Hoče oditi ...

JURIJ: Hvala. To se vam bo štelo v dobro ... Mislim, ko vas bodo ujeli. In ujeli vas bodo gotovo. Na sodišču bom pričal v vašo korist. Rekel bom: *Gospod sodnik, bodite milostni, fant je bil sočuten, pomagal mi je. Res, da me je najprej zahrbtno udaril po glavi, ampak mu je bilo žal, zato mi je potem obrisal kri z oči ...* Saj vam je žal?

Niko ne odgovori.

MARTA: Gospod ... Pojdite že! Pustite naju!

JURIJ: Marta, ne se mešat! A ne vidiš, da se z gospodom lopovom pogovarjam!

MARTA: Jure, lepo te prosim ...

JURIJ: Kaj prosiš mene? Raje prosi gospoda lopova, da naju odveže ... Saj res, ste opazili, da sem vam že dvakrat rekel *gospod* lopov. S tem, ko ste mi obrisali oči, ste si prislužili moje spoštovanje. Zdaj ste zame *gospod lopov. Herr*³⁰ lopov z moralo. Še vedno sicer lopov, in takoj ko boste odšli in ko se bova z Martico osvobodila, bom poklical policijo. Srčno upam, da vas bodo ujeli in da boste ustrezno kaznovani. Telesni napad, mogoče tudi poskus umora, odvisno od javnega tožilca, odtujitev lastnine, najbrž tudi motenje posesti, saj ste nepovabljeni prišli v najino hišo ... Marta, rekel sem *najino*, si zadovoljna? ... Mislim, da boste za vse skupaj dobili pet do sedem let zapore, mogoče, če se bom dovolj potrudil in govoril v vašo korist zaradi že prej omenjenega sočutja, in če bo sodnik milosten, vam bodo kazen zmanjšali na pet let in vam v kazen šteli tudi čas, ki ga boste prebili v priporu ... Zaradi hudega telesnega napada in možnosti

²⁹ Seveda ne

³⁰ Gospod

ponovitve vas do konca sojenja ne bodo spustili iz pripora. In sojenje bo trajalo kar nekaj mesecev ... No, tako se bo današnji večer končal. Čez pet let. Ste zadovoljni?

MARTA (*jezno*): Nisi na predavanju, in on ni tvoj študent ... Žrtev ropa si! Daj si dopovedat! Malo si zamešal vse skupaj!

JURIJ: Marta! Poskušam se *einander nahekommen*³¹, zblížat z napadalcem! Poiskat v njemu dobro nianso človeškega značaja. Kaj ne vidiš, da ni odšel, da kar stoji tukaj. Kar mi govori o tem, da z nama še ni končal.

Jurij se obrne k Niku.

JURIJ: Oprostite, ker govorim o vaši osebi kar vpričo vas ... Okoliščine so pač takšne, da se z Marto ne moreva umakniti na bolj zaseben pogovor.

Jurij se spet obrne k Marti.

JURIJ: Kaj če imava opravka s psihopatom, ki je prišel v najino hišo, da bi naju ubil? Kar tako. Brez razloga. Iz čistega užitka. Lahko, da naju je mesece opazoval, naju spremljal in se na koncu odločil, da mu gre najina harmonija življenja, v katerem nama nič ne manjka, saj imava vse, službo, hišo, dva avtomobila, denar, po vseh letih skupnega življenja celo redne in strastne spolne odnose, blazno na živce in da naju bo treba likvidirati, ker kvariva prelepo slovensko povprečje.

MARTA: Nikoli se ne zavedaš resnosti položaja!

JURIJ: Marta, ti se ne zavedaš, da nama mogoče rešujem življenje!

Se spet obrne k Niku.

JURIJ: Narkoman niste. Ste psihopat?

Tišina.

³¹ Drugemu približati

JURIJ: Vidim, da niste nič ukradli. Roke imate prazne, v vaših žepih ni vzboklin, ki bi govorile o tem, da ste nekaj stlačili vanje. Tudi nobene črne torbe ne vidim, kamor ponavadi vlomilci spravijo nakradeno. Sva vas zalotila prezgodaj? Pravzaprav, od kod ste se vzeli ...?

MARTA: Z balkona.

JURIJ: Seveda. Z balkona. Logično.

MARTA: Planil je z balkona. Kar na lepem.

JURIJ: Ste bili dolgo na balkonu?

Tišina.

JURIJ: *Klare Sache!*³² Čepeli ste v temi in kukali skozi režo v zavesi. Zakaj niste odšli, ko ste videli, da sva doma. Lahko bi mirno odšli in prišli drugič. Zelo malo sva doma. Veliko delava. Univerza, kjer sva oba zaposlena ... ja, gospod lopov, opravka imate z intelektualnim parom ... zahteva od naju ogromno časa. Včasih prideva domov samo prespat. Zakaj niste izginili v temo, ko ste naju zagledali?

Tišina.

Niko negiben stoji pred njima.

JURIJ: Ste naju videli, ko sva se ...?

MARTA (*ga prekine*): Jure, nehaj!

JURIJ: Ne, Marta, to je zelo važno vprašanje. Če naju je opazoval, kako sva se tam, na postelji, ko sem ležal od zadaj na tebi in opravljal zakonsko dolžnost, res da na brzaka, ampak zakonci, sploh če živimo skupaj že več kot trideset let, imamo do tega pravico ... no, in če je videl, kako sva se fukala, oprosti izrazu, ampak ta hip ne morem uporabiti drugega, in ga je to tako razburilo, da je planil v hišo in me treščil po glavi ... potem, draga moja Marta, imava opravka s psihopatom. Z bolnikom. In ne z običajnim vlomilcem.

Tišina.

³² Jasno

JURIJ: Ne bo kar tako odšel. Ni še končal z nama.

Tišina.

MARTA (*mirno*): Gospod ... Prosim, da odidete ... Takoj! Midva pa vam obljubiva, da ne bova poklicala policije. Pozabila bova.

JURIJ: Kaj pa moja glava?

MARTA (*Niku*): Vse bova pozabila. Kot da se ni nič zgodilo. Prav?

JURIJ: Glava me boli. Krvav sem.

Tišina.

Niko se ne premakne.

JURIJ: Ti bi kar pozabila, da me je skoraj ubil? In to brez razloga!

MARTA: Sam si rekel ... Bolje, da odide, kot da nama naredi še kaj hujšega.

Zdaj spregovori Niko. Tiho. Mirno. Zdi se, da se trudi, da bi imel nižji glas, kot ga ima v resnici.

NIKO: Hoteli ste jo ustreliti.

Tišina.

JURIJ: Opala! *Glauben seinen Ohren nicht trauen?*³³ Mutasti je spregovoril!

NIKO: Grem.

Niko se obrne in hoče oditi.

JURIJ (*plane*): Kar tako? O, to pa ne! Zakrinkani vdrete v hišo ... Oropati naju hočete. Mene udarite po glavi. Zvežete naju. Na koncu pa naj vse zgleda tako, kot da ste naju rešili. Kot da ste vse to naredili samo zato, ker ste videli pištolo v njihovih rokah.

Niko obstane med vrati.

³³ Ne morem verjeti svojim ušesom

JURIJ: Totalno sprevrženo! Lopovi, tatovi, morilci, prevaranti ... na koncu postanejo pozitivni junaki! Najprej nas oropajo, spravijo na kant, brezobzirno lažejo, pokradejo vse, kar se da, mahnejo nas po glavi, potem pa rečejo, da so vse to storili zaradi nas, samo zato, da bi nas zaščitili, da bi nam bilo še naprej lepo. *Abartigkeit!*³⁴ Pa saj ni nič čudnega. V takšnem zmedenem času živimo! Stare vrednote smo ukinili, novih si nismo izmislili. Tako kot počnejo politiki, tako počnejo tudi lopovi. Kajti politiki so nam vsem za zgled. To so tisti, ki si izmišljajo zakone, ki lažejo na vseh televizijskih kanalih, ki demagoško obračajo besede ... Kako naj bo potem ubogi mali lopov, ki vdre v tujo hišo, da bi jo okradel, drugačen? Zalotili smo te, dragi gospod lopov, z roko v vreči, s krinko na glavi. Ujeli smo te, ko si nam razbil glavo, ko si nas zvezal kot vrečo krompirja, ko si nam vzel svobodo. Zdaj pa praviš, da si nas rešil. Da si *mene* rešil pred zločinom, kaj?

NIKO: Namerili ste pištolo.

JURIJ: Se ti zdi?

NIKO: Tako je bilo videti.

JURIJ: Morda je bilo videti tako. Ampak videz še ni resnica. Marti sem hotel povedati ... Toda ona ima grdo navado, *unmanierlich sein*³⁵, resnično se ne zna obnašati, da mi nikoli ne pusti, da bi povedal do konca ...

MARTA: Nehaj! Končajmo to ...

JURIJ: Kaj naj *končamo*, Marta? Zakaj govoriš v množini? Midva nisva nič začela. On je začel! Na lepem je vdrl je v najino življenje, naju pobil na tla in zvezal kot salamo.

NIKO: Ustrašil sem se ...

JURIJ: Kaj? *Ustrašil*? Saj ne morem verjet! Vlomilec se je *ustrašil*! Česa ste se tako zelo *ustrašili*? Predvidevam, da se niste ustrašili svoje lopovščine?

NIKO: Da jo boste ustrelili.

³⁴ Perverzno

³⁵ Resnično nemarno

JURIJ: *Langsam, langsam!*³⁶ A ste mogoče Robin Hud? Pravičniška baraba? Robin je kradel bogatim in dajal revnim. In vi ste nova, sodobna oblika Robina, predvidevam. Nekakšen *Robin – družinski terapevt*. Ždite na balkonu, in ko se zakonca skregata, hop, posežete vmes. Ampak tokrat ste se zmotili. Z mojo Marto se nisva skregala. Nikoli se ne kregava. Je tako, Martica?

MARTA: Ja.

JURIJ: No, vidite! Marta pravi, da živiva v harmoniji in slogi.

MARTA: Tega nisem rekla.

JURIJ: Seveda si rekla. Pritrdila si, da se nikoli ne kregava. Te vprašam, Martica: sva se kdaj v življenju *zares* skregala? Prišla v hud konflikt? Takšen, da bi ti hotel kaj narediti, te mogoče udariti, te poškodovati? Bodi iskrena, Marta, saj znaš, vem da znaš biti še kako iskrena. Bolj iskrene ženske, kot si ti, ljuba moja življenjska sopotnica, ne poznam. No, povej gospodu vlomilcu, kakšen je najin zakon? Kako se razumeva? Nama kaj manjka? Povej mu! Ne smeva ga pustiti, da bi odšel od naju, ne da bi izvedel za resnico. Ne sme oditi z napačno predstavo o najinem življenju. Sploh pa ne sme misliti, da sem te hotel ubiti.

Marta molči.

JURIJ: No, povej mu! Razloži mu, da smo na svetu ljudje, ki smo lahko tudi srečni.

Marta molči.

JURIJ: Marta!

MARTA: Ne morem. Boli me. Roke me bolijo.

JURIJ: Mene tudi. V meso me reže. Čutim mravljinco. Pravzaprav, ne ... Niti mravljincev več ne čutim. Kot da bi se mi roke končale v zapestjih. Gospod vlomilec, mislite, da prosim preveč, če vas prosim, da naju odvežete ali vsaj malce razrahljate ...

Niko molči.

³⁶ Počasi, počasi

JURIJ: *Klare Sache!*³⁷ Če bi naju odvezali, bi bilo tako, kot bi zanikal svoj poklic. In vaš poklic je brutalnost, grobost in nepopustljivost. Je tako? Sicer pa ... Šele zdaj, ko sem začutil, da ne čutim več prstov, da ste me zelo trdo zvezali, brutalno, ne meneč se za prekrvavitev ... Če bom ostal tako zvezan še nekaj ur, bo najbrž prišlo do odmrtnja tkiva ... Skratka, postalo mi je jasno, da je beseda *lopov* preveč starinska, preveč lepa. *Lopov* je beseda, ki označuje barabo, ki je na nek način simpatična, nenevarna, romantična. *O, ti moj lopov!* to se sliši skoraj kot ljubkovanje. Jasno mi je, kaj ste vi. Popolnoma. Terorist! Ja, to je prava beseda. Prišli ste z namenom, da bi naju terorizirali. Niti kradete ne. Sploh vas ne zanima, če imava z Marto kaj vrednega v hiši. Terorist ste. Brutalen, grob in brezobziren terorist. Imam prav?

Niko molči.

JURIJ: Vaš molk pove vse. No, kje smo že ostali? Aja! Marta, na vrsti si!

MARTA (*utrujeno*): Kaj?

JURIJ: Da poveš najinemu obiskovalcu, da z nama ni nič narobe. Da se že trideset let ljubiva in da te nisem poskušal ubiti, čeprav sem mogoče res malce nespretno dvignil pištolo proti tvoji osebi.

MARTA: Ne morem.

JURIJ: Moraš! A ne vidiš, da gospod lopov, pardon, *gospod terorist* čaka. Če ga ne bi zanimalo, bi že zdavnaj odšel. Je tako, gospod terorist?

Trenutek tišine.

Niko počasi prikima.

JURIJ (*navdušeno*): Vidiš! Prikimal je! Marta, tvoj čas je napočil! *Endlich!*³⁸

MARTA: Če bo potem konec.

JURIJ: Kaj *konec*?

³⁷ Jasno

³⁸ Končno

MARTA: Če bo zares odšel.

JURIJ: Misliš, gospod lopov, *entschuldigung*³⁹, spet *lapsus lingua*, gospod terorist?

MARTA: Ja.

JURIJ: Tega pa žal ne vem. Živimo v demokraciji in tudi teroristi imajo pravico do svobodnega odločanja o svojem ravnanju in početju. No, gospod, slišali ste! Če vam moja Martica razloži, kako je z najinim življenjem, z najinim odnosom, boste potem odšli in naju pustili sama?

Trenutek tišine.

NIKO: Bom.

JURIJ: Marta!

Trenutek tišine.

MARTA (*zavzdihne*): Ja. Razumeva se. Trideset let sva že skupaj in se razumeva. To je vse.

JURIJ: Samo to?

MARTA: In ni me poskušal ubiti. Poznam ga. Rad se igra s čustvi drugih ljudi. Niti grozil mi ni. Mogoče malo izsiljeval. To včasih počne.

JURIJ: Zanimivo, kaj vse bom še slišal o sebi!

MARTA: To je to.

JURIJ: Še kaj povej! Tudi mene zanima. Zelo zelo.

MARTA: Kaj?

JURIJ: Kako me imaš rada in kako me ne boš nikoli zapustila, na primer. Gospoda zanima. Saj imam prav ...?

Niko prikima.

³⁹ Oprostite

JURIJ (*navdušeno*): Spet je prikimal! Naša konverzacija se prav lepo razvija. No, Marta, me imaš rada? Me ne boš nikoli zapustila?

MARTA: Imam te rada.

JURIJ: Ste videli, gospod terorist! Slišali in videli! Videli ste Martin iskren izraz na licu in slišali ste njene besede. Rada me ima. No, Martica, kako *zelo* me imaš rada?

MARTA: Imam te rada.

JURIJ: Bodimo natančni, vprašanje je bilo, kako *zelo* me imaš rada.

MARTA (*jezno*): Kot kos pohištva, na katerega sem navajena. Kot skodelice kave vsako jutro. Kot umivanje zob, kot iztrebljanje ... Kot ogledalo, v katerega se vsakič pogledam. Kot radio, ki je prižgan, zato da svet ni preveč tih in prazen. Rada te imam kot brata, s katerim se ne pogovarjam, ker me preveč dobro pozna. Si zdaj zadovoljen? Rada te imam kot nekaj, kar bi pogrešala, če ne bi vedela, da je nekje v bližini.

JURIJ: Joj, joj. Drastične primerjave ... Ampak še vedno je to ljubezen. Močna. Zavezujoča ljubezen.

MARTA: Ne! Ne vem. Mogoče. Ja! Kaj vem. Nujnost. Ljubezen, ki je postala nujnost.

JURIJ: Kaj pa ...? Me imaš rada vsaj tako kot vrečo soli?

MARTA (*nemočno zastoka*): Dovolj!! Ne morem več!!

JURIJ: Naj vam razložim, gospod terorist ... Z Marto sva zelo domača v svetovni literaturi. Jaz sem profesor nemške književnosti, upam, da se to vidi, ona pa je tudi diplomirala iz književnosti, čeprav zdaj zapravlja čas v univerzitetni administraciji ... No, in primerjava ljubezni z vrečo soli je stara literarna primerjava, znana iz pravljic, pa tudi iz Shakespeara. Kralj Lear vpraša Kordelijo, koliko ga ima rada in ona mu odgovori, da ga ima rada kot vrečo soli, kajti brez soli bi bila vsaka jed slaba in brez pravega okusa ... Lepo je povedala, uboga Kordelija. Ampak kralj Lear ne razume humorja. Ponavadi so oblastniki brez občutka za humor. Zaradi tega tudi slabo vladajo. Oblast brez humorja pa je tiranija.

MARTA (*zakriči*): Nehaj!!

JURIJ: Zakaj naj neham, ko smo se pa ravno začeli lepo pogovarjati. Čeprav je najin gost bolj tihe sorte. Kaj pa vi mislite o Martini izjavi?

Trenutek tišine.

NIKO: Jaz?

JURIJ: Ja. Vi. Nikogar drugega ni v sobi. Razen če se še kdo ne skriva na balkonu? Ha, ha ...

*Jurij se zasmеji svoji duhovitosti.
Marta in Niko ne reagirata.*

JURIJ: No, vidim, da vama ni do smeha. Samo duhovit sem poskušal biti. Malo črnega humorja v nemogoči življenjski situaciji ... A vesta, da celo v Treblinki ljudje niso izgubili smisla za humor. Humor je življenje! Vitalnost! Literatura brez kanca humorja je zapisana pozabi. Tako jaz trdim. In svojim študentom venomer vbijam v glavo: humor nam omogoča vpogled v resnico ... Celó Goethe je bil duhovit. Zelo duhovit ...

Marta joka.

MARTA: Lepo te prosim ...!

JURIJ: Marta, nehai se cmizdrit kot kakšna zakasnela pubertetnica ... Se to za zrelo žensko spodobi? Kaj si bo najin nepovabljeni gost mislil ... Joj, saj res! A veste, gospod terorist, da ima Marta triinpetdeset let. Ampak jih ne kaže, *auf keinen Fall*⁴⁰, dobro skrbi zase. Zdaj se to sicer ne vidi, ko leži tukaj, *vsá zgrbljena v dve gubé*, kot bi se reklo, in solze so ji razmazale šminko, zdaj se res ne vidi, ampak če bi jo videli stati, ramena nazaj, prsi ven, stoječe joške, pokončne kot dva soldata ... ja, res ima *zelo* lepo postavo. Človek bi ji dal največ trideset. In kako zgleda gola! Krasno! Obožujem jo. Njeno telo, njen trebuh ... Mimogrede, koliko ste stari?

MARTA (*zavpije*): Nehaj!! Lepo te prosim, nehai!! Naj gre! Odidite, lepo vaju prosim!

⁴⁰ Nikakor ne

JURIJ: Kaj se dereš! *Die Liebschaft!*⁴¹ Saj vidiš, da kar stoji tukaj, da ga najin pogovor zanima!

Jurij se spet obrne k Niku.

JURIJ: Blazno mi je neprijetno, *wirklich*⁴², da se takole pogovarjava o vaši osebi, vi pa zraven, ampak, saj veste, situacija je pač takšna ...

Spet Marti.

JURIJ: Marta, če gospoda terorista ne bi zanimalo, kaj se pogovarjava, bi naju že zdavnaj poslal hudiču v rit, zbrcal bi naju, naju poskušal z udarci prisiliti, da bi mu izdala, kje imava skrito družinsko premoženje ... Ampak, vidiš, vsega tega noče narediti. Zanima ga nekaj drugega. Stoji tu, kot solni kip, z nogavico na glavi in vse, kar se dogaja med nama, ga zelo zanima. Zanima ga najin odnos. Odnos moža in žene, ki sta skupaj že več kot trideset let. To je tak izvenserijski *vlomilec terorist*, po mojem zelo inteligenten, mogoče je celo pisatelj in si z vlamljanjem in teroriziranjem išče nove motive za svoje umetniško ustvarjanje. Pisatelji pa so zmožni vsega. Je tako, gospod?

Trenutek tišine.

JURIJ: Imam prav, ko trdim, da vas *zanima* in da ste tako rekoč osebno zainteresirani za najino življenje?

Niko prikima.

JURIJ: A lahko spustite tudi kak glas ...? Lepo vas prosim! Saj vidite, da Marta zaradi joka ni videla vašega prikimavanja.

NIKO: Zanima me.

JURIJ: Martica! Si slišala! Fanta zanima najino *medčloveško* razmerje.

MARTA (*zakriči*): Jaz se ne grem več! Dovolj je te neumne igre ...

⁴¹ Ljubica

⁴² Dejansko

JURIJ (*ji razburjeno skoči v besedo*): Kako *se ne greš več*? Marta, bodi resna, to ni nobena igra! To je *zares*! Gospod terorist je vdrl k nama, udaril me je po glavi, do krvi, lahko bi mi razbil lobanjo, lahko bi me ubil ... Zadaaj mi teče kri, čutim ... Teče mi med lopaticami po hrbtu ... Ves sem lepljiv. In spredaj, na čelu imam tudi rano ...

Nenadoma Jurij obmolkne.

JURIJ: Sem dobil dva udarca? Zdi se mi ... Nisem prepričan. Ste me dvakrat udarili?

NIKO: Ne.

JURIJ: Če me niste ... Zakaj imam občutek, da ste me dvakrat ...? Rano imam zadaj in spredaj. Kako je to mogoče?

MARTA: Ni te dvakrat udaril! Videla sem.

JURIJ: Res?

NIKO: Nisem vas jaz dvakrat udaril.

JURIJ (*razburjen*): Prav ... Prav ... nenadoma se mi je zazdelo ... Kar pa seveda ne spremni dejstva, da ste me zahrbtno napadli in me hudo telesno poškodovali. Vsaka poškodba glave se šteje kot huda telesna poškodba ... Na sodišču bodo mojo poškodbo obravnavali kot hudo telesno poškodbo...

Jurij zastoka.

JURIJ: Joj ...! Au! Zelo me boli! Ne čutim več rok!! In za to boste kaznovani. Marta, kaznovan bo! Gotovo bo! Ne gre kar tako vdirati v tuje hiše. Uzurpirati tujo lastnino. Lastnina je v naši družbi sveta. Ustava in zakoni jo ščitijo. Tudi napad na telo in svobodo je sveto. Fant bo kaznovan! Sploh, ker je terorist. Teroristom pa časi niso naklonjeni. Ti, Marta, pa da se *ne greš več*. Nihče ne more kar tako odstopit. To ni igra! Moja kri ni več igra!!

NIKO: Marta ima prav.

JURIJ (*ponori*): Kako *prav*? Kaj *prav*? Zakaj *prav*?! In kako se ji drznete reči *Marta! Ungeheuerlichkeit!*⁴³ Oprostite, ampak takšne domačnosti si kljub situaciji, v kateri sva se z ženo, ne po svoji krivdi, znašla, ne dovolim!! *Ich kann nicht verstehen ...*⁴⁴ Jaz vam spoštljivo rečem *gospod lopov, gospod terorist*, ker se mi zdi, da je v vas kljub brutalnemu udarcu, ki ste mi ga zahrbtno zadali, nekaj sočutnosti, vi pa moji ženi kar *Marta!* Prepovedujem! Slišite!! Najostreje protestiram in prepovedujem! Človek, ki me je udaril po glavi, me mogoče celo poskušal ubiti, moji ženi ne bo rekel *Marta! Gospa Marta*, mogoče, samo *Marta* pa nikakor ne! Ste me razumeli?

Niko prikima.

JURIJ: Lahko pritrdite tudi z glasom! Prosim!!

NIKO: Razumel sem.

JURIJ: Hvala.

Jurij se pomiri.
Tudi Marta se počasi umirja.

NIKO: Odšel bom.

JURIJ: Lepo.

NIKO: Samo še ...

JURIJ: Ja?

NIKO: Rad bi ... Da bi vedeli ...

JURIJ: Kaj?

NIKO: Da vas drugič res nisem udaril.

MARTA (*zašepeta*): Pojdite. Prosim!

Niko prikima.
Hoče oditi.

⁴³ Nezaslišano

⁴⁴ Ne morem razumeti ...

JURIJ: Še nekaj!

Niko obstoji.

Marta zastoka.

JURIJ: Kaj pa drugi del, vas ne zanima?

Trenutek tišine.

NIKO: Kateri drugi del?

JURIJ: Vprašanja.

Trenutek tišine.

NIKO: Drugi del katerega vprašanja?

JURIJ: *Kako me imaš rada in kako me ne boš nikoli zapustila?*

Tišina.

JURIJ: To sem jo vprašal. Kajne Marta, da sem te to vprašal?

MARTA (*nemočno*): Odgovorila sem.

JURIJ: Na prvi del vprašanja. Na drugi del: *kako me ne boš nikoli zapustila*, pa mi nisi odgovorila. No, gospod terorist, vas zanima, kako bo Marta odgovorila na drugi del ...

MARTA (*nemočno zakriči*): Ne bom te zapustila! Si zdaj srečen? Si zadovoljen? Je tvojemu ciničnemu intelektualnemu duhu zdaj zadoščeno? Zapomni si, da je vseeno, kaj rečemo, besede se itak vedno obračajo po svoje, zdaj so takšne, zdaj drugačne, nič ne velja, nič ne šteje ... Važno je samo tisto, kar resnično čutiš. Kar nosiš skrito v sebi! Samo to nekaj šteje! Ja, če hočeš: ne bom te zapustila! Privezana sem nate, zvezana. Zdaj, tukaj, v tej sobi, v tem življenju ... In zato te ne bom zapustila! Ampak, kako bo jutri, pojutrišnjem pa ne vem. Tega noben hudič ne ve! Ne bom te zapustila, ne bom te zapustila, ne bom te zapustila, ne bom te zapustilaaa!! Si zadovoljen z odgovorom? Mi boš dal pozitivno oceno ali bom morala priti še enkrat na jesenski rok?

Trenutek tišine.

JURIJ: Ja. Zadovoljen sem. Samo to sem hotel slišati.

Tišina.

Jurij se obrne k vlomilcu, ki kar stoji sredi sobe pred njima.

JURIJ: Pa vi, ste zadovoljni?

Niko prikima.

JURIJ: Prosim? Nisem slišal?

NIKO: Zadovoljen sem.

JURIJ: Slišali ste resnico. Zdaj naju lahko odvežete ... In izginete.

Niko se ne premakne.

JURIJ: Ne čutim več rok. Lepo prosim ... Vse smo si povedali. Konec je.

Niko se obotavlja.

JURIJ: Ne bom vas prijavil ... Vse je pozabljeno. Sprava! Samo odvežite naju.

Niko stopi do Jurija, ga prevali na bok in ga odveže.

Jurij si začne takoj masirati zapestja.

JURIJ: Ah! Še malo, pa bi mi odmrle ...

Niko zdaj stopi k Marti in jo poskuša odvezati.

Marta Niku tiho sikne.

MARTA: Zgini že! Hitro.

Zdaj se Jurij nenadoma požene k pištoli, ki je vseskozi ležala na tleh.

Pograbi jo in nameri v Nika.

JURIJ (zmagoslavno): Tako. Pa je igre konec.

4. prizor

Silovita bo zamenjava v peklu⁴⁵

Niko kleči od Marti.

JURIJ: Tace gor! *Ohne Aufschub!*⁴⁶ Sicer ti spustim med rebra ves svinec, ki je v tej pištoli. Sedem kosov! Prisegam, pizda teroristična!!

Niko dvigne roke. Poskuša biti spravljen.

NIKO (*spravljen*): Vse to ... Nima smisla ... Jaz sem ...

Jurij plane k Niku in ga s pištolo udari po obrazu. Niko zastoka in pade na tla.

JURIJ: Zapri gobec! Terorist zafukan! Si mislil, da jo boš kar zbrisal. Teroriziral ljudi in potem rep med noge. O, ne, ne boš! *Nie im Leben!*⁴⁷

MARTA: Jure, ustavi konje!

JURIJ: Čigave *konje* naj ustavim, Marta? A sem jaz vdrl v tujo hišo, a sem jaz začel to sranje?!

MARTA: Ne ...

JURIJ: Kaj pa potem?! Na svojem ozemlju sem in zato lahko počnem kar koli. Moja hiša je moja lastnina in moja lastnina je moja svoboda! Pomisli, Marta, lahko bi se res grozno končalo. Tragično! Lahko bi me ubil. Zelo dobro vem, da me je dvakrat udaril. In potem naju je zvezal. Z nama bi lahko počel, kar bi hotel. Si predstavljaš ... Lahko bi te posilil vpričo mene, vpričo tvojega moža, si lahko misliš, kako bi mi bilo, ko ti ne bi mogel pomagati, samo ležal bi zraven, zvezan kot snop sena in gledal, kako posiljuje mojo Martico, kako te vsepovsod šlata in ti ga vtika ... če bi se to zgodilo ... In ves čas sem se bal samo tega ... Marta, nisem se bal za svoje življenje, sploh ne, bal sem se, da te bo prasec pofukal vpričo mene, da te bo od znotraj raztrgal ... če bi se to zgodilo ... ne bi preživel. In zdaj ga imam! Tu pred mano leži, svinja teroristična ...

⁴⁵ Goethe: *Faust*, II. del, Pokop, prev. E. Vovk

⁴⁶ Takoj

⁴⁷ Nikoli

MARTA: Odveži me.

JURIJ: Bom. Bom, Martica ... Ampak najprej bom uredil z njim ...

Jurij plane k Niku, ki ima še vedno na obrazu črno nogavico in počasi prihaja k sebi ... Jurij mu nastavi pištolo na glavo ...

JURIJ (*kriči*): Na trebuh! Na trebuh, sem rekel! Prekleta svinja!

Niko se uleže na trebuh. Jurij s kolenom poklekne na njegov hrbet, kot je to najbrž videl v filmih, in mu pištolo prisloni na tilnik.

JURIJ: *Milo za drago*, si že slišal za to? Pizda banditska pokvarjena! *Gottverdammt!*⁴⁸ Pojma nimaš, da je *Milo za drago* napisal Shakespeare, ane da nimaš? Kurc brez možganov! Takšne kot si ti, jih jaz za malico tri do pet. In veš, kaj se dogaja v tisti igri? Pojma nimaš! V tisti igri se maščujejo z isto silo, z isto močjo, in še malo več, milo za drago, roko za roko! To je edino, kar priznavam, da imajo prav ... Alah in Shakespeare in vsi, ki danes mislijo tako, imajo prav, oko za oko, kri za kri in milo za drago! A si musliman? Povej, a si musliman, pizda prašičja?

MARTA: To je noro! Jurij, nehaj! Odveži me!

JURIJ: Svinja muslimanska!

MARTA (*zakriči*): Ni musliman!!

JURIJ: Kako pa ti veš, da ni? Danes je lahko vsak musliman, ali pa Žid, Palestinec, Japonec, kurac palac hindujski! Vsi so zakrinkani, nobeden ne kaže pravega obraza! Daj roke na hrbet, peder!

MARTA: Pusti ga, naj gre!

JURIJ: Daj roke na hrbet! Prekleti vsiljivec! *Ausgebur!*⁴⁹ Daj roke na hrbet, ti rečem, pička mala, sicer ti prstke polomim!

*Niko da roke na hrbet.
Jurij mu jih začne vezati.*

⁴⁸ Preklet. Od boga preklet.

⁴⁹ Izrodek

JURIJ: Sama sila vas je! Nasilje. Ampak ko vas enkrat takšni, kot sem jaz, ki vemo, kdo je Shakespeare in kdo je Kleist, ko vas dobimo v roke, vam bo žal, da vas je mama rodila! Niste si vi izmislili Dachaua, primitivni butci si ne morejo nič izmisliti, Goethe si ga je, um, ki je ustvaril civilizacijo, vi pa se znate samo zaletavat v stolpnice, se skrivat po balkonih. Boste videli, kaj se to pravi brez razloga terorizirati ljudi, špegat v spalnice, kukat v tuje postelje, si ga zraven na roke metat ...

MARTA: Jure, lepo te prosim, v šoku si!!

*Jurij je zelo trdo zvezal Nika.
Zdaj stopi korak nazaj. Utrujen sede na posteljo.
Marta je še vedno zvezana.*

JURIJ: Tako. A si zdaj zadovoljen?

Niko se zvezan nekako prevali na hrbet in se poskuša usesti.

JURIJ: Nekaj sem te vprašal ... Tebe, ja! Kaj me gledaš, pizda mohamedanska, boš odgovoril ali bi rad, da stopim do tebe in ti skozi zaprta usta zabijem tale kos železa naravnost do možganov?

NIKO (*slabotno*): Kaj?

JURIJ: Vprašal sem, če si zadovoljen?

NIKO: S čim?

JURIJ: S čim, *s čim*?! S hotelsko postrežbo, butec retardirani! Si zadovoljen, kako sem ti zvezal rokce? Je dovolj trdo? Se ti zajeda v kožo, ti leze noter, v meso? Te boli? Jih še čutiš? Mislim, prstke?

Niko ne odgovori.

JURIJ (*zakriči*): Pizdunska crka mala!! Nekaj sem te vprašal!!

NIKO: Ja! Še jih čutim.

JURIJ: No, je bilo težko. Je težko odgovoriti, če te starejši nekaj vljudno vpraša.

Jurij se pomiri.

JURIJ: Me veseli. Veseli me, da še čutiš prstke. Ker še malo, pa jih ne boš več.

MARTA: Odveži me, jebemti!

Jurij se zave, da je Marta še vedno zvezana.

JURIJ: Marta, Martica moja, oprosti! Skoraj bi pozabil ... Si misliš, pozabil bi te odvezat. In to samo zato, ker sem tako srečen ... Ja, zadovoljen sem, da sem tega hudiča zbil na tla in ga ... Prekleti peder zafukani teroristični!!

Jurij vstane in gre proti Marti. Pištolo ima še vedno v roki. Ustavi se ...

JURIJ: Ampak, Marta ... Previdna morava bit. Takšni so z vsemi žavbami namazani. Greš mimo in te iznenada brcne v jajca. Mlajši je in zato misli, da je močnejši. Pa saj tudi *je*. Mlajši človek *je* močnejši od starega kozla. Se pravi od mene. Tako je narava uredila. Mlajši so vitalnejši. Več testosterona, več agresivnosti. Na mlajših svet stoji. Mi ga počasi zapuščamo in predajamo takšnim ... O, pizda! Si pomislila, Martica, da bomo ta svet prepustili zahrbtnožem, lopovom, ki so brez moralnih zavor in se ne pomišljajo in te napadejo od zadaj in te iznenada brcnejo v jajca ... In to zakaj? Za prgišče novcev? Niti zato ne! Zgolj zaradi užitka. Terorizem zaradi terorizma! Marta, a misliš, da je res mlajši?

MARTA (*zastoka*): Roke!

JURIJ (*presliži*): Glas ima mlajši. Čeprav se mi zdi, da se je vseskozi trudil, da bi govoril z nižjim glasom. Delal se je, da je starejši. Hotel naju je pretentati. Ko bi ga policiji poskušala opisat, bi rekla, da je imel nizek, starejši glas, po glasu bi ga imela za starejšega ... O, premeteno! Zelo zvito od kurbeža malega!! Oprosti, govno teroristično, *durchfall*⁵⁰ zdruzasti, da govorim o tebi, kot da te ni tu ... No, Marta, misliš, da je mlad?

MARTA: Ja.

JURIJ: Kako mlad?

⁵⁰ Driska

MARTA (*naveličano*): Precej.

JURIJ: Jaz jih imam sedeminšestdeset.

MARTA: Oseminšestdeset.

JURIJ: No, pa oseminšestdeset! Prav. Joj, si malenkostna, Martica! No, in koliko misliš, da jih ima tale *drecksack*?⁵¹

MARTA: Trideset.

Jurij si ogleda Nika, vendar iz varne razdalje.

JURIJ: Ja? Pa ne zgleda. Zgleda jih več. Štirideset. Mogoče. Trebuh mu raste. Trebušček. In rit se mu poveša. Se to zgodi že pri tridesetih? Se ne spomnim. Se je meni trebuh napihnil že pri tridesetih? Marta, se ti spomniš?

MARTA: Odkar te poznam, imaš vamp.

JURIJ: Marta! Poznava se ...

MARTA (*ga prekine*): ... od mojega prvega letnika. Imela sem jih devetnajst ... In ti štiriintrideset. In trebuh si imel. Tanke noge, kratke roke in trebuh.

JURIJ: Intelektualec pač.

MARTA: Pač.

JURIJ: In tale, praviš, jih ima kljub trebuhu in povešeni riti trideset?

Marta ne odgovori.

JURIJ: Zanimivo, kako je obraz pomemben. Ne bi si mislil. Po telesu nikakor ne moremo določiti starosti. Razen, če imamo pred sabo nagca. Potem lahko vidimo, da je koža razvlečena, da visi, da so po rokah starostne pege, dlake pa sive ... Ampak ... Sodeč po *oblečenem* telesu, bi

⁵¹ Žakelj dreka

bil najin terorist lahko tudi štiridesetletnik. Šele obraz nama bo povedal, koliko je star.

NIKO: Trideset jih imam.

JURIJ (*zakriči*): Tebe nisem nič vprašal! *Lausbub!*⁵² Ko te bom vprašal, šele takrat lahko kaj malega zineš! Razumeš?

Niko prikima.

JURIJ: Z glasom!

NIKO: Ja.

Jurij se zadovoljno nasmehne.

JURIJ: A veš Marta, da se prav dobro počutim ...

MARTA: S pištolo v roki.

JURIJ: Je to kaj slabega? Branim se. Šele zdaj razumem Američane in njihovo militantno liberalnost. Tam si lahko vsak kupi orožje. V trgovini. Tako kot špecerijo, čevlje, obleko, avto ... Nikoli mi ni bilo jasno ... Vedno sem mislil, da je ljubezen do orožja znak njihovega primitivizma in militantnega ekspanzionizma. Po nocojšnji izkušnji pa vem, da vsak moški potrebuje orožje za svojo osebno zaščito pred teroristi. Si lahko predstavljaš, kaj bi bilo, če v Münchnu ne bi kupil pištole ...

MARTA: Zdaj bi spodaj že pila kavo in bi pozabila na vse skupaj.

JURIJ: Kako *bi pila kavo*? Marta, ti nisi resna! Če ne bi imel orožja, ne bi obvladal terorista.

MARTA: Če ne bi pograbil te neumne pištole, bi fant že zdavnaj odšel. In bilo bi konec!

JURIJ: Marta, naivna si kot snažilka! Joj, *im vorbeigehen*⁵³, zadnjič mi je en študent povedal šalo: *A veste gospod profesor*, mi je rekel, *kako se*

⁵² Smrkavec

⁵³ Mimogrede

reče blondinki, ki hodi na univerzo? Ne, mladi kolega, sem mu rekel, ne vem. On pa: Snažilka! Ha, ha, ha!

*Jurij se smeji nekaj časa.
Potem obmolkne.*

JURIJ: Spet ena šala v neprimerni situaciji. *Entschuldigung!*⁵⁴ Nikoli ne bom obvladal umetnosti pripovedovanja šal ... Jasno, Martica, s to šalo nisem meril na prisotne, meni si se vedno zdela kot Marilynka, ki pa ni bila navadna blondinka. Bila je zvezda. In ti, Marta, si vedno bila moja zvezda! Moja Marilynka!

MARTA (*proseče*): Roke.

JURIJ Kaj?

MARTA: Odveži me.

JURIJ: Ja, seveda. Oprosti raztresenemu profesorju ...

Jurij stopi k Marti in se skloni k njej.

MARTA: Potem pa končajmo vse skupaj. Naj gre! Sita sem vsega.

Jurij nenadoma vstane.

JURIJ: Čakaj, čakaj! Marta! To pa ne ... Poklicala bova policijo.

MARTA: Ne.

JURIJ: Zakaj ne? *Morava* poklicat policijo.

MARTA: Odveži me.

JURIJ: Ne bom ga izpustil ... Zdaj že ne. Lahko se vrne in se nama maščuje. Ne poznaš jih.

MARTA: Ne bo se vrnil.

⁵⁴ Oprostite

JURIJ: Kako to, da si tako gotova?

MARTA: Vem.

JURIJ: Marta, Martica! Sama dobrota te je. Ni prav, da si tako popustljiva. Podoba, kako sva zvezana ležala pred njegovimi nogami, mu bila prepuščena na milost in nemilost, naju zlepa ne bo zapustila. More naju bodo tlačile. Kar spomni se: ko ti je prejšnji mesec tisti klošar pred faksom iz rok iztrgal torbico, so te ves teden tlačile more.

MARTA: Odveži me!

JURIJ: *Aaaaaaa!* Si kričala sredi noči. Vso noč sem te moral držati za roko.

MARTA (*nervozno*): Odveži me!

JURIJ: In vsako noč si prišla k meni. V mojo spalnico, v mojo posteljo. Stisnila si se k meni kot mala punčka. *Straaaah me jeeee!* Si jokala in stokala. *Strah me je, da se bo vrnil.*

MARTA: Odveži me!!

JURIJ: Vso noč sem te božal in šele proti jutru si se pomirila. *Še zdaj vidim njegov kosmati obraz, si rekla, njegovo roko, ki se me je dotaknila, brrrrrr, ko je segla po moji torbici.*

MARTA: Odveži me, odveži me ...!!

JURIJ: In šele ko sva spala skupaj, ko sva se ljubila, ko te je stresal orgazem za orgazmom, si se malo pomirila. Vsako noč sva se ljubila. To je bila edina pozitivna posledica torbičarjevega napada, če mene vprašaš.

Marta začne histerično kričati. Njeno telo trza. Brca.

MARTA: Odveži me, odveži me, odveži me, odveži meeee ...!

JURIJ: Pomiri se, Martica, pomiri ... Takoj, takoj ...

Jurij se skloni nad njo in jo odveže.

Marta v hipu vstane. Zakorači po prostoru. Od stene do stene ... Kot ujeta žival.

JURIJ: Oprosti, hotel sem te samo spomniti, kako je bilo ...

MARTA (*zakriči*): Si lahko kakšno minuto čisto tiho, prosim!!

JURIJ: Ne razburjaj se, ljuba moja ...

Zdaj se nenadoma oglasi Niko.

NIKO (*prizadeto*): Je vse to, kar pravi, res?

Jurij se nenadoma obrne in nekajkrat z vso silo brcne ležečega Nika v trebuh. Niko nemočno stoka.

JURIJ: Kaj se pa ti oglašáš! *Leise!!*⁵⁵ Kdo te je kaj vprašal! Tebe ni, razumeš, tebe ni!!

Marta plane k Juriju in ga potegne stran od ležečega Nika.

MARTA: Si nor! Nehaj!!

Jurij se pomiri.

JURIJ: Kaj ga briga! Seveda je res! Marto najbolj pomiri ljubezen. Je tako, Martica? Najbolj se pomiriš, ko se ljubiš z mano ...

MARTA: Spusti ga.

JURIJ: Si nora! Če ga bom odvezal in me bo napadel, ga bom moral ustrelit.

MARTA: Ne bo te napadal, pobegnil bo, stekel bo po stopnicah, še preden ga boš do konca odvezal, in nikoli več ga ne bova videla ...

Marta resno pogleda zvezanega Nika.

MARTA: Je tako? Nikoli več se ne bomo videli. Konec je.

Niko ne reagira.

⁵⁵ Tiho

JURIJ (*mirno*): Počakaj, Marta ... Prej ti nisem uspel do konca povedat, vedno me prekinjaš ... Gre za *Katharsis*. Za olajšanje. Ponižal naju je. Ležala sva pred njim. Bila sva mu prepuščena na milost in nemilost. Udaril naju je.

MARTA: Samo tebe.

JURIJ: S tem, ko je udaril mene, je udaril tudi tebe. Midva sva eno. To je bistvo *moža in žene*, in midva sva mož in žena. Zato je napadel oba. In če ga ne bova prijavila policiji, če ne bo kaznovan, se bo njegov napad spremenil v najino skupno moro. Skupno ponižanje. Razumeš?

MARTA: Odvezala ga bom. Naj gre!

Marta stopi k Niku, Jurij jo zagradi za zapestje.

JURIJ: Če ne bo kaznovan, bova ponižana še naprej. Ponižanje pa razjeda. Kazen je zadoščenje za žrtev. In midva sva bila njegova žrtev. Tistega klošarja, ki ti je izpulil torbico, niso dobili. In tebe so zato tlačile more. Spomni se, kaj si mi rekla: *Ni mi ukradel samo torbice, zdi se mi, da me je posili. Tako ponižano se počutim*. Si rekla tako?

MARTA: Sem.

JURIJ: Kazen je sprava. Kazen je odpuščanje. Kazen je zadoščenje. Žrtvi se s kaznovanjem rablja vrne dostojanstvo. Zato ga morava prijaviti. Poklical bom policijo. Imaš telefon v torbici?

*Jurij stopi do Martinih reči in začne iskati njen prenosni telefon.
Marta gleda zvezanega Nika. Tudi Niko jo gleda.*

MARTA: Počakaj.

JURIJ: Kaj?

MARTA: Kaj pa, če ga kaznujeva sama. In potem spustiva.

JURIJ: Ker živimo v demokraciji, imamo za izrekanje pravice in kaznovanje določene ustanove. Naj bo javno obsojen! Mogoče bo zaleglo in ta baraba ne bo več vdiral v tuja življenja. Kajti, ko je vlomil v najin

dom, Marta, je vlomil v najino življenje, in prav zato mora biti še huje kaznovan! To je pravzaprav vse, kar nam država lahko nudi v zameno za davke, za našo lojalnost ...

MARTA: Kaj pa midva? Vlačila se bova po sodišču. Ti si profesor, vsi te poznajo ...

JURIJ: Tudi tebe poznajo. No, mislim študentje, ki prihajajo v tvojo pisarno podaljševati status ...

MARTA (*ga prekine*): In še enkrat bova morala skozi vse ... Časopisi bojo prišli na obravnavo. Rumeni tisk. Šele takrat se bo začelo pravo vmešavanje v najino življenje!

JURIJ: Tega me ni strah. Jaz nimam kaj skrivat.

MARTA: Izbrskali bodo ...

JURIJ: Kaj?

MARTA: Že kaj. Vedno kaj najdejo, če pa ne, si pa izmislijo. Kaznujeva ga sama in potem naj gre.

Trenutek tišine.
Jurij razmišlja.

JURIJ: Kako naj ga kaznujeva?

MARTA: Ne vem. Naj obljubi, da ne bo nikoli več! Kaj vem ...

JURIJ: Predlagaš, da ga sama kaznujeva, nimaš pa nobenega pametnega predloga. Tipično. Ženske! Borite se za mir, proti svetovni lakoti, globalnem onesnaženju, krutemu ubijanju kitov, pojma pa nimate, kako vse to doseči.

MARTA: Udaril si ga. Brcal si ga ... Si ga že kaznoval. To naj bo kazen. Odveži ga in naj gre.

JURIJ: Ja, jaz sem *ga* kaznoval. Res je. Ne vem sicer, če dovolj, ampak sem ga. In kar malo mi je odleglo. Veš kaj, Martica ... Še ti ga moraš. Daj ga še ti!

Marta molči. Pogleda Jurija. Potem pogleda zvezanega in nemočnega Nika.

MARTA: Kako ...?

JURIJ: Udari ga.

MARTA: Ne. Dovolj jih je dobil od tebe.

JURIJ: Brcni ga v jajca!

Trenutek tišine.

JURIJ: Z vso silo. Dobro pomeri. Vzemi zalet, velik zamah, kot fuzbalerji pri enajstmetrovki, in ga brcni! Tako, s špičko! Natakni si najbolj špičaste čevlje, polno omaro jih imaš, končno ti bodo enkrat prišli prav ... In ga brcni! Naj si zapomni!

Tišina.

JURIJ: Daj! Kaj se pa zamudiš! Odleglo ti bo. Boš videla. Njegov zaripli obraz, ki se bo spačil v nemi bolečini, in njegova usta, ki bodo zahlastala za zrakom, to bo tvoje zadoščenje. Iz žrtve se boš spet spremenila v normalnega človeka. Trpljenje rablja mora biti vedno malce večje od trpljenja njegove žrtve, če hočemo spet doseči ravnovesje. Z dobro namerjeno brco v njegove genitalije, bo od tebe, kot gnusna *Kleidung*⁵⁶, odpadlo ponižanje. Ti ne veš, Marta, kako maščevanje godi.

Marta stoji nad Nikom, ki jo gleda ...

MARTA: Ne morem.

JURIJ: Potem pa policija.

MARTA: Ne!

JURIJ: In sodišče.

⁵⁶ Obleka

MARTA: Ne!!

JURIJ (*mu je jasno*): A! Že vem ... Martica ... Vem, na kaj misliš, ko nočeš da pokličeva policijo in ga izročiva sodišču. Strah te je, da je mogoče videl, kako sva se ljubila. Je tako? In da bo to prišlo na dan. Da bo to povedal kakšni reviji za ženske, ki jo tako rada bereš in te bodo zato tvoje frizerke čudno gledale ... *Profesor nemške književnosti od zadaj občeval s svojo ženo, tajnico na oddelku Filozofske fakultete, medtem, ko ju je vlomilec opazoval z balkona* ... Naslov članka pa bi lahko bil: *Kaj je v resnici videl vlomilec?* Ali pa: *Je tajnica na FF frigidna?* Se bojiš tega?

Marta ne odgovori.

Jurij se obrne k Niku.

JURIJ: Kaj je, pička degenerirana, si videl, si naju špegal? Pa kaj, če si videl! Mož in žena sva, rada se imava, in ker se imava rada, imava redne in zelo bogate spolne odnose. Je tako, Martica? Vsak dan jih imava, še vedno. Pa sva skupaj trideset let. Te to moti?

NIKO (*mirno*): Zato spita v ločenih spalnica?

Jurija Nikovo vprašanje za hip zmede, potem ponori ...

JURIJ: Zato, ja! Zato, da se lahko še *bolj* strastno ljubiva. Marta, povej mu!

Marta molči.

NIKO: Ljudje, ki ne spijo v isti postelji...

JURIJ (*plane*): Kaj?!

NIKO: ... se ne ljubijo.

JURIJ (*znori*): Ti boš ... Pizda vlomilska, nama solil pamet!? Midva z mojo Martico se ljubiva še pa še. Samo ritem življenja imava drugačen. Jaz delam ponoči, ona pa zjutraj rada poleži ... Poleg tega nočeva kar naprej tičat skupaj ... Tisti, ki spijo skupaj, ki ponoči drug drugega pokrivajo s svojimi telesi, se utrudijo, naveličajo, izmučijo. Treba si je zaželet, zahrepenet po telesu ljubljene bitja ... Zasanjat, kot da je prvič. To je umetnost skupnega življenja, butec, to, da se ne naveličaš ...

NIKO: Rad bi slišal, kaj Marta misli o tem.

Jurij plane in z vso silo brcne Nika. Niko zastoka in se zvije ...

JURIJ: Sem ti rekel, da je ona zate *gospa* ... Pizdek mali!

Marta Jurija potegne stran.

MARTA: Pusti ga!!

JURIJ (*razburjen*): Povej mu, Martica moja, kako se ljubiva, kako lačna planeva drug na drugega, kadar se ne vidiva po ves dan. Kako me kar tam, na hodniku, na stopnicah slečeš, kako včasih strgam obleko s tebe in se strastno vtikava drug v drugega ... Povej mu, kako kričiš, kako me grebeš po hrbtu ... Daj, povej mu! Povej, da bo vedel, kaj je prava ljubezen, ki je *on* ne bo nikoli doživel, in to zato, ker bo naslednjih pet let gnil v zaporu, in tam ga bojo buzerirali, mladega tridesetletnika bodo najprej posilili s štilom od metle, potem pa ga bodo tako fukali, da mu bo rit razneslo, zobe mu bodo zbili, da ga bodo lahko nategovali hkrati še v usta ...

MARTA: Lepo te prosim!

JURIJ: Kaj, Martica? Kaj me *lepo prosiš*? Ne vidiš, da naju še v tej situaciji hoče nadvladat. Manipulirat hoče z nama! Ni tako neumen, kot sem mislil, da je. In zato je še bolj nevaren. Kje imaš telefon?!

MARTA (*odločno*): Ne bova poklicala policije. Nočem se potikat po sodišču. Nočem prat umazanega perila ... Naj gre, kot da ga nikoli ni bilo.

NIKO: Resno?

JURIJ (*plane*): Kaj se oglašáš, peder!

MARTA (*tiho*): Ja.

JURIJ: Kaj pa kazen? Ne. *In keiner Weise!*⁵⁷ Če ne bo kaznovan, se bom jaz slabo počutil! Razumeš, Marta, jaz se bom počutil kot ... kot baba ... Kot mevža, ki so jo zbili in zvezali ...

⁵⁷ Niti slučajno

MARTA (*mirno*): Prav ima.

JURIJ: Kdo ima prav? *On?* Marta, ne morem verjeti ... Na lepem ima baraba, terorist, vlomilec, bandit prav! *Kaj* ima prav?

MARTA: Ljudje, ki ne spijo v isti postelji, se ne ljubijo.

Trenutek tišine.

JURIJ: Kaj hočeš povedat s tem, *meine Liebe*?⁵⁸

MARTA: Nič. Samo to, da ne vem, če je med nama *še* ljubezen.

JURIJ: Ker imava ločeni spalnici?

MARTA: Ja.

JURIJ: Ampak, ljubiva se! *Ich lebe gut*.⁵⁹ S tabo se imam blazno dobro.

MARTA: Kaj pa jaz?

JURIJ: Še vedno prihajaš v mojo posteljo in jaz v tvojo.

MARTA: Fukanje ni isto kot ljubezen.

JURIJ: In zdaj si to ugotovila?! Šele zdaj, ko naju je obiskal gospod vlomilec. Kaj res ne vidiš, Martica, da hoče vsadit seme dvoma v najino ljubezen. Hoče, da bi se midva zasovražila, ker točno ve, da je v tem njegova rešitev. Naju spraviti v vojno in potem zmagati! Kam je v resnici vlomil, se sprašujem? Med naju ali v naju?

Niko spregovori odločno.

NIKO: Pokličita policijo.

Jurij se zazre v Nika.

⁵⁸ Moja ljuba

⁵⁹ Dobro se imam

NIKO: Hočem, da pokličeta policijo. Takoj! Zdaj!

MARTA: Nima smisla ... Sami bomo uredili ...

NIKO (*zakriči*): Neeee! Dovolj imam! Hočem policijo!

Niko začne obupno kričati na pomoč.

NIKO: Na pomoč!! Policijaaaaa! Na pomoč! Na pomoooooč! Rešite meeeee!

Marta in Jurij stojita nad njim in ne vesta, kaj bi.

Niko kriči na vse grlo, kot da mu gre za življenje. Brca okoli sebe, z glavo buta ob tla ...

NIKO: Na pomoč!! Policijaaaaa! Rešite meeeee! Naj mi kdo pomaga!! Halo!!! Na pomoooooč! Zvezanega me imajo! Mučijo me! Na pomoč!! Pokličite policijoooo!!

Jurij se nenadoma skloni k Niku, z obraza mu potegne nogavico in mu jo grobo zatlači v usta. Niko zdaj samo še hrope in stoka.

JURIJ: Na, zdaj se pa deri, kolikor se ti zljubi! Poleg tega je naša hiša dobro izolirana. Dvojna stekla, vakuumaska izolacija. Pa še sosedje se v nič ne vtikajo! Živijo svoje življenje. Če bi te rezal in dajal na koščke, bi pogledali stran. Tvoj na pomoooooč! jih nič ne gane. Moral bi vpiti: *Požar! Gori, goriiii, goriiii!* potem bi se mogoče prestrašili za svojo lastnino, če gori pri sosedu, lahko zagori tudi moj vrtiček, in bi prišli. Tako pa nimaš šans. V takšni deželi živiš, ljubček! Lahko vpiješ na pomoč, kolikor hočeš, vsi se bodo delali, da nič ne vidijo, da nič ne slišijo ... Sicer si pa čisto navadna reva! Sem jaz kričal in moledoval, ko si me imel zvezanega kot šunko? Moško sem prenašal, ti pa tuliš kot baba. Marta, najin obiskovalec je peder! Jasno ko beli dan!

Marta si gre z rokama skozi lase, obupana hodi po sobi.

MARTA: To je noro, to je noro ...!

Jurij plane k Marti, pograbi jo za roke ...

JURIJ: Martica, morava razmisliti, kaj je ta njegov manevar v resnici pomenil. Očitno imava opravka z zelo bistrim teroristom ...

Jurij se zdaj skloni k Niku.

JURIJ: Res je mlad. Mlad obraz. Čisto naš. Bi rekel, ja, da jih ima trideset. Prav si imela, Martica. Takšni so še bolj nevarni. Prepričan sem bil, da naju je napadel primitivec. Kakšen zavožen tip iz predmestja. Južnjak. Druga generacija. Tisti, ki so se infiltrirali med nas, ki so že popolnoma asimilirani, govorijo brez naglasa, naši so, v resnici pa nas sovražijo, tempirana bomba so, ki nam jo bo razneslo v obraz. Vem, Martica, da se ne strinjaš z mano, ampak vseeno ... to sem pričakoval. Južnjaški obraz. Močna brada, droben prifrknjen nos, temnejša polt, pa ne preveč, ciganski lasje ... Ampak zdaj vidim čisto navadnega fanta ... Znan obraz. Bi rekel. Civiliziran. Svetli lasje. Takšen je, da se mi zdi, da sem ga že nekje videl. In prav to je še bolj nevarno. In tak je vdrl v najino življenje in ga hotel uničiti. Še ga hoče, Martica, ni se še predal. Še bo brcal.

MARTA: Ne kompliciraj, lepo te prosim! Stvari so mnogo bolj preproste.

JURIJ: O, ne, Marta, nič ni preprosto, v današnjem svetu je vse komplicirano in zavozlano. Zdaj mi je jasno, za kaj gre! Gre za spopad. Odkrit spopad. Sploh ne gre za vlomilca in ne za terorista. Zdaj vidim, ko gledam ta nedolžni obraz, ki je vdrl med naju ... Točno tako zgleda kot kakšen naših študentov, kot znan obraz, ki se potika po fakulteti ... Prijazen, lep, domač in naš. Nikakor ne gre za lopova, Marta! Zdaj vem! *Niveauunterschied*⁶⁰ je to! To komplicirano besedo poznajo Nemci, Goethe jo je rad uporabljal, predvsem v svojih zadnjih spisih, pa Kleist in Rilke, v novi dobi Enzensberger, pa Fichte. Pomeni pa: razliko, razredno razliko! Za razlike gre, Marta!! Za razliko med generacijami, *Generationsunterschied*, med spoloma, *Geschlechtsunterschied*, v ceni, *Preisunterschied*, v dolžini, *Längenunterschied*, v naravi, *Wesensunterschied*, v rangi, *Rangunterschied*, v starosti, *Altersunterschied*, v stopnji, *Gradunterschied*, v velikosti ... Ja, Goethe in velika nemška literatura sta že vedela, da obstajajo razlike in da so razlike glavni razlog vseh konfliktov in vojn ... In takšna razlika se je zdaj nasrala v najini spalnici. Prišel je tip in naju je napadel. Razlika naju je potolkla in zvezala ... In zdaj, ko sva ga obvladala, hoče ta *različek*, ta *razrodek* naju narediti za agresivca, za terorista, za bandita.

⁶⁰ Razlika

Rabelj hoče spet postati žrtev, zato je tako milo kričal: *Policijaaaa! Rešite meee! Policijaaaa!* Ampak, ne bo pomagalo ...

Jurij počasi in grozeče dvigne revolver k zvezanemu Niku.

MARTA (*prestrašena*): Ne nori!

JURIJ: Prav si imela, Marta. Jaz sem se motil. V groznem svetu živiva. V svetu, kjer poteka neprestan spopad razlik. Permanentna razredna vojna! Vojna med pametjo in primitivnostjo. Med Goethejem in narodnozabavno glasbo! Tudi če ga predava policiji in sodišču, bo izpadlo, kot da je žrtev on. O, kako prav si imela, Marta, Martica moja!! Čeprav bi bil na koncu obsojen, bi bila kaznovana predvsem midva. Človek, ki ničesar nima, razen mladosti, midva pa imava vse, hišo, službo, celo ločeni spalnici, ločeni kopalnici, knjige imava, izobrazbo in ljubiva se ... tak človek bi jim vzbudil sočutje. *On* bi se jim zasmilil, ne midva! Pogledal je v najino intimo in zasovražil naju je. Tudi drugi bi naju zasovražili. Zasovražili bi najino srečo. V njej bi iskali nenaravnost. Nevoščljivi bi nama bili. Prav si imela Marta, ne bom poklical policije, ubil ga bom.

Jurij pograbi zvezanega Nika. Dvigne ga na noge. Drži ga v nekakšnem objemu.

JURIJ: Napadel me je od zadaj ... Udaril me je po glavi. Jaz sem potegnil pištolo, obrnil sem se proti njemu ... Marta, poslušaj! Natančno poslušaj! Pričala boš! Policiji boš povedala, kaj si videla. Stal sem pred njim ... Zagledal sem se v njegov obraz. In on v mojega. Tako kot zdaj. Glava me je bolela. Kri mi je tekla po vratu in zadaj med lopaticami ...

MARTA: Jure, lepo te prosim ...

JURIJ: V rokah sem držal pištolo ... Tako kot zdaj. In on me je udaril še enkrat ... takrat sem se opotekel ... Padel sem naprej ... Nanj. Tako kot zdaj.

Jurij z eno roko objame zvezanega Nika. V drugi roki ima pištolo. Prisloni jo na Nikov prsni koš.

JURIJ: Stemnilo se mi je, z eno roko sem se ujel na njegovo ramo ... Tako kot zdaj ... Kri mi je zalila oči ... Marta! Poslušaj?! Vse to je res. Vse to bi lahko bilo res!

MARTA (*prestrašena*): Ne boš ga ustrelil!

JURIJ (*vživeto*): In potem sva se ruvala. Hotel me je odriniti in me še enkrat udariti. Jaz pa nisem videl, bil sem omotičen, ti si kričala *na pomoč* ... Mislil sem, da je še kdo v sobi ... Ruvala sva se in ...

Jurij se ruva z zvezanim Nikom v naročju.

JURIJ: ... in potem se je pištola, ki sem jo stiskal v roki kot rešilno bilko in ki mi jo je poskušal na silo iztrgati iz roke ... kar sama sprožila v njegove prsi.

Marta skoči med njiju. Odrine Jurija in se postavi pred zvezanega Nika.

MARTA: Poznam ga!

JURIJ: Kaj?

MARTA: Fanta poznam.

Trenutek tišine.

JURIJ: A veš, da se tudi meni zdi že od vsega začetka nekam znan.

Marta stoji pred Nikom in ga ščiti s svojim telesom.

JURIJ: Pa nič hudega. Zdaj, ko sva imela generalko, zdaj lahko imava premiero. Kako je že rekel velik ruski klasik, Marta, pomagaj, ti si bila vedno dobra za imena ... *Če se na prizorišču v prvem dejanju pojavi pištola, se mora v tretjem obvezno sprožiti* ... Važno je, da se mi bo pištola sprožila čisto blizu njegovega srca, tako da gotovo ne bo preživel. Forenziki bodo natančno rekonstruirali dogajanje in bodo ugotovili, da je najino pričevanje resnično ... Sled smodnika na njegovi obleki bo dokaz, da sva se res ruvala, da sem se, dvakrat udarjen, res boril za življenje in da se je pištola med ruvanjem sama sprožila ...

MARTA (*zakriči*): Nisi slišal? Poznam ga!

JURIJ: Ja, si rekla.

Jurij molči. Opazuje Nika, ki poskuša izpljuniti nogavico ...

JURIJ: Od kod ga poznaš?

MARTA: S faksa.

JURIJ: A je študent?

MARTA: Ne.

JURIJ: Kdo pa je?

MARTA: On je ... On ...

Jurij jo prekine.

JURIJ: Naj sam pove!

Jurij odrine Marto in potegne iz Nikovih ust nogavico.

JURIJ: Če je že toliko predrzen, da vdira v tuja življenja, naj se vsaj predstavi. No, baraba, kako ti je ime?

Niko prihaja k sebi.

NIKO: Jaz ... jaz sem ...

Jurij ga prekine.

JURIJ: Ne zanima me, kdo si, vprašal sem, kako ti je ime.

NIKO: Niko.

JURIJ: Niko?

Niko pokima.

JURIJ: *Niko i ništa.* Ha? Marta, *niko i ništa* je vdrl k nama! Niko, kakšno butasto ime. Saj sem vedel, nisi naš. Infiltriranec!

NIKO: Nikolaj.

JURIJ: O! To se pa čisto drugače sliši! Sveti Miklavž! Marta, a slišiš, v resnici je k nama prišel Miklavž? Iz teme noči se je priplazil, da bi naju obdaroval ... Z udarcem po glavi. Zanimivo! Ampak ker si se nama tako lepo predstavil, se bom še jaz. Mogoče bomo v nadaljevanju večera skupaj spili kakšen lahkoten koktajl. Jaz sem Jure. In ko sem prejle stal nad tabo, s pištolo prislonjeno ob tvojo glavo, sem se za hip zares počutil kot sveti Jurij, ki ubija zmaja. V angleščini svetniku Juriju rečejo George. In kadar sem na kakšnem seminarju, recimo letos spomladi smo bili v Edinburgu, *Vpliv Goetheja na angleške romantične pesnike*, vpliv je bil, roko na srce, nikakršen, Angleži so v primerjavi s subtilnostjo Goethejevih pesniških figur pravi primitivci ...

*Kein Wesen kann zu Nichts zerfallen!
Das Ewige regt sich fort in allen,
Am sein erhalte dich beglückt!
Das sein ist ewig; denn Gesetze
Bewahren die lebendigen Schätze,
Aus welchen sich das All geschmückt.*⁶¹

No, in na seminarjih, ki jih imamo na angleškem govornem področju, se vedno predstavim kot George, in Angleži takoj vejo, zakaj gre. *Aha, saint George, who killed the dragon!* In tudi naši bivši južni brati vejo za svetega Georga, rečejo: *Sveti Georgije ubija aždahu!* No, jaz sem George. In ti si Nik. Moja žena pa je Marta. Nick, George in Martha! Kot da smo ušli iz kakšne ameriške igre. Ha? No, sveti Miklavž, mislil sem, da vem, kdo si, pa si me presenetil!

MARTA: Poznaš ga.

JURIJ: Koga?

Marta pokaže na Nika.

MARTA: Nika.

JURIJ: Ja?

MARTA: V avli ... Spodaj, v pritličju faksa ...

Jurij se čisto približa Nikovemu obrazu. Ogleduje si ga z vseh strani.

⁶¹ Goethe: Faust, II. del: *Ni bitja, ki bi v nič razpalo! / Kar večno je, je v vseh ostalo, / naj osrečuje te njih bit! / In bit je večna; v njej so sile zaklade žive ohranile, / ki zdaj veselja so nakit.*; prev. B. Vodušek

JURIJ: Točno!! Znana faca! Vsak dan te videvam! Zdaj sem te ... Vratar? A si vratar *niko i ništa*? Jasno, da si! Od vsega začetka si se mi zdel znan. Že po glasu. Čeprav si ga kar uspešno spremenil. In zdaj ... Ja! V tisti stekleni kletki čepiš in skrbiš za ključke. Ti mi vsak dan izročiš ključke mojega kabineta!

NIKO: In vi mi nikoli ne pogledate v oči.

JURIJ: Res? No, se bojim, da te tudi zdaj ne bom več veliko gledal.

Jurij dvigne pištolo.

MARTA: Ne nori!

JURIJ: Čehov! Zdaj sem se spomnil! Čehov je bil, ki je rekel tisto znano o puški, ki mora ustreliti v zadnjem dejanju, če se pojavi v prvem. In zdaj smo v zadnjem dejanju ...

Jurij pomiga s pištolo pred Nikovimi prsmi.

JURIJ: Pif paf! Bum. *Leben Ende!*⁶²

MARTA: Pazi! Ne se zajebavat! Nabita je!

JURIJ: Seveda je nabita, Martica! Nabita je zato, da z njo zaščitiva najini življenji in najino lastnino. *Klare Sache!*⁶³ Zmaja je treba pospraviti! Ubiti. Enkrat za vedno!

MARTA: Končajmo to zgodbo! Lepo prosim!

Jurij se s pištolo približa Nikovemu obrazu.

JURIJ: In kako to, dragi Nikolaj, da si se odločil, da boš vdrl med naju? Si naju opazoval? Je to spet kakšen tako imenovan *univerzitetni raziskovalni projekt*, o katerem me niso obvestili? Si mogoče član kakšne stranke? Skrivnega združenja revolucionarnih vratarjev? Ojoj! Si mogoče komunist? Ker če si komunist, te ne smem ubiti, najbrž si zadnji svoje vrste in bi te lahko dali v živalski vrt in te razkazovali otrokom. Ha? Marta?

⁶² Konec življenja

⁶³ Popolnoma jasno

MARTA: Nisi duhovit.

NIKO (*mirno*): Čisto navaden vratar sem.

JURIJ: To ni nobeno opravičilo. Tudi največji komunisti so bili čisto navadni ključavničarji.

NIKO: Končal sem osnovno šolo ... Z mamó sva živelá na podeželju, na kmetih ... Vpisal sem se v gimnazijo. Nisem je končal. Nisem mogel. Mama je umrla ...

JURIJ: Tvoj cv me prav nič ne zanima, dragec.

NIKO: Prišel sem v mesto ... Če sem hotel preživeti, sem moral delati.

JURIJ: Jasna stvar. Vsak mora, če more.

NIKO: Potem sem dobil službo varnostnika ... Hotel sem ob delu končati gimnazijo ... Pa ne gre. Ves dan v tisti stekleni kletki, zvečer ne morem knjige niti dvigniti več ... Odvadil sem se. Ničesar več ne razumem ... Še vedno pa sanjam, da bom pustil službo, slekel uniformo varnostnika in začel študirat. Vem, da nisem nič slabši od vseh, ki hodijo mimo mene ...

JURIJ: Če misliš, da se mi boš zasmilil, se zelo motiš. Sočutje kot razredni boj ni dobra strategija.

NIKO (*nadaljuje*): Zadnjih pet let ...

JURIJ: Ja?

Niko pogleda Marto.

NIKO: ... sem mislil, da sem srečen.

JURIJ: Srečen? Res? Naj to razumem, kot da že pet let srečno vlamljaš v tuje hiše? Marta, se mi zdi, da je priznal, zapomni si to, bova pričala: *Rekel je, da že pet let srečno vlamlja* ... Očitno imava opravka z množičnim vlomilcem.

NIKO: Zaljubil sem se.

JURIJ: V vlamljanje?

NIKO: V starejšo žensko.

JURIJ (*Marti*): Peder! Sem ti rekel, Marta! Išče mamico.

NIKO: Pet let sem bil prepričan, da me ima rada.

MARTA (*tiho*): Mogoče te je imela.

NIKO: Lagala mi je. O vsem mi je lagala.

JURIJ: Marta, tip je nevaren še pa še! *Schauspieler*!⁶⁴ Ampak ne glavnih vlog, bolj *Episodendarsteller*.⁶⁵ Hoče, da bi se nama zasmilil.

NIKO: Lagala mi je, da svojega moža ne ljubi več. Da nima nič z njim. Da niti ne spi več z njim.

JURIJ: In naivni sveti Nikolaj ji je verjel!

NIKO: Da imata ločeni spalnici.

JURIJ: O! Onadva tudi?

NIKO: Da se je že več kot pet let ni niti dotaknil. Zakaj si mi lagala?

MARTA: Ne vem. Mogoče jo je bilo strah.

NIKO: Česa?

Trenutek tišine.

MARTA: Da te bom izgubila.

NIKO: Kaj sem ti pomenil? Športni pripomoček? Nekaj kot živi, meseni vibrator?

MARTA: Rada sem te imela.

⁶⁴ Igralec

⁶⁵ Igralec epizodnih vlog

NIKO (*prizadeto*): Za norca si me imela. Privoščila si si me. Misliš, da ne vem ... Vse si že dala dol. Svarili so me pred tabo. Celو šepavega hišnika. Na koncu sem ti ostal samo še jaz. Varnostnik. Vratar.

MARTA: Ni bilo tako ...

NIKO: Videl sem, kako si begala z očmi, kako si iskala novo žrtev. Izogibali so se te. Bežali so pred tabo. *Pizda nora jalova!* Tako te imenujejo za hrbtom. Nisem verjel. Verjel sem tebi. Najprej sem si mislil: saj je vseeno, če hoče, me lahko ima, nimam kaj izgubit, nekaj časa se lahko imam fino ... Nisem imel veliko punc. Samo *Metko*. Ampak, potem se je med nama zgodilo nekaj več. Kot da bi se našla dva, ki sta se že dolgo iskala. In takoj ko si me drugič počakala na parkirišču in sva spet, kar tam, v tvojem avtu, in potem še enkrat v motelu ob avtocesti, sem isti večer šel k Metki in ji rekel, da je konec, da sem zaljubljen v drugo ... Rekla je, da je že slišala, da so ji povedali, da se sestajam s tisto pufuklo s faksa, in da ni verjela, da pa zdaj ve, da sem prasec in da ji je žal, da je zgubila toliko časa z mano. Rekla je še, da naj se pazim, da me ne boš na koncu pustila na cedilu. Ampak da itak nimam kaj skrbet, ker si tako jalova in da to vejo že vsi.

MARTA: Hotela sem imet otroka! Lahko bi ga imela!

Jurij se utrujen usede na posteljo. Očitno je vse to pričakoval, vedel ... Pištolo, ki jo je vseskozi držal v roki, odloži na blazino.

MARTA: Takoj na začetku sem zanosila. En, dva, tri se je zgodilo. Tik pred diplomo. Zdel se mi je gnusen. Kratke roke, tanke noge, vamp ... Ampak bil je moj profesor. Rekla sem si, da ne še zdaj in ne z njim, sploh ne z njim, pa sem pustila, da so mi ga izpraskali.

JURIJ (*tih*o): Marta!

MARTA: Mislila sem, da bom z njim samo toliko časa, da preživim ... Moji niso imeli denarja ... Stanovala sem zdaj tu, zdaj tam ... On pa je bil moj profesor, mentor ... Imel je stanovanje, pisal je knjige ... Prodala sem se. Dušo sem prodala za lagodno življenje. Takoj po diplomi mi je zrihtal službo. Ob sebi. V pisarni. Spet sem si rekla, da samo še nekaj časa, da si nekaj prišparam, da bom potem pobegnila, takoj ko najdem pravega ...

JURIJ (*svareče*): Marta! Ne tako daleč.

MARTA: Otroka pa ne, z njim ne, za nobeno ceno! Ker: *otrok želimo si od plemenitih bitij!* Kateri pesnik je že to napisal? Vse sem pozabila. V tisti neumni pisarni sem pozabila vse. Ampak plemenitih bitij ni veliko. Iskala sem jih. Vsak dan sem jih iskala.

JURIJ: Martica, zdaj se pa že res preveč vživljaš. To ni dobro.

MARTA: Plemenita bitja so že davno izumrla ..., sem nekega dne spoznala. In bila sem stara petintrideset let. Navadila sem se nanj. Na njegove kratke roke, tanke noge, na njegov vamp ... Na udobje. Na hišo. Na ločeni spalnici. Na denar ... In potem sem vseeno hotela imeti otroka. Na vsak način. Takoj! Hitro! Dokler je še čas ... Pa moje telo ni več hotelo. Rekla sem jim, da lahko, da lahko brez skrbi, da sem zaščiten, da ne maram otrok, da naj nikar ne pazijo ... Hektolitri sperme so stekli vame! Pa nič. Vse je odteklo, se izjalovilo, kot da se maščuje za moje lažnivo, prodano življenje.

NIKO: Jalova si v duši. Pa nisem vedel tega.

MARTA (*zajoka*): Rada te imam.

NIKO: Jaz pa tebe ne več.

Dolgi trenutki tišine.
Niko se ob steni sesede na tla.
Jurij sedi na postelji.

JURIJ: Shakespeare.

Marta tiho joka.

JURIJ: Pa ne ta situacija ... Človek bi mislil, sodobna varianta Romea in Julije, Romeo in Julija na stara leta, ali pa, še boljše, Romeo in Julija kot sodobna *soap opera*. Ali pa dominantna lady Macbeth in ubogi nedonošeni Macbeth ... *Otrok želimo si od plemenitih bitij!* To je Shakespeare. Drugega nič.

Marta se obrne k Juriju.

MARTA: Sovražim te.

JURIJ: Tudi kuhat ne znaš. Ampak bom prenesel.

Jurij vstane in gre do Nika.

JURIJ: Nikolaj, ti se pa tudi lahko sprijazniš. Nisi prvi. In gotovo ne zadnji. Še dolgo in zanimivo življenje je pred nama, kajne Marta? Veš, Nikolaj, takšne igrice imava velikokrat. Vedno tudi malo improvizirava, nikoli se natančno ne dogovoriva, vse je nekako spontano, vendar: zave-stno. In zmeraj si izmisli kaj novega. Uživava v tem. Jaz sem Mefisto, ona pa Faust, ali pa vsaj Marjetka. O tem bi se dalo razpravljat. Mislim, kdo je kdaj v življenju Faust in kdo je kdaj Mefisto. Vsak par se slej ko prej spremeni v to igrico. Nekdo ima in nekdo, ki proda. Skrivnost zakonske ljubezni je najbrž v tem, da si kar naprej podajamo svoje umazane duše.

MARTA (*sikne*): Prasec!

JURIJ: Pritrdila je.

Jurij se skloni k Niku in ga odveže.

JURIJ: To naju drži pokonci. Po vsakem takšnem večeru je najina ljubezen še strastnejša. Ko si že omenil šepastega hišnika ... Podobna situacija ... Revež se je ločil in zapil. Morali smo ga odpustiti. Čeprav, moram priznati, z vama je pa kar trajalo in trajalo. Sem mislil, da bo v prvem letu konec, pa ni bilo. Me je že zelo skrbelo.

Jurij pokroviteljsko potrepnja Nika po ramenu.

JURIJ: Ne se sekirat. Tista tvoja Metka ... vidiš, lahko bi ji rekli *Honey*, če pomislimo, da ima ime *Metka* svoj etimološki izvor v besedi *med* ... Med pa je *honey* ... Pa komu to pripovedujem! Varnostniku z osnovno šolo! Skratka, hotel sem povedat samo to, da pojdi k svoji *Honey*, te bo vzela nazaj, boš videl.

Marta s postelje vzame pištolo.

JURIJ (*Niku*): Tako. Zdaj pa spizdi, mali.

5. prizor

Spoznaj jo! Vzamem te v precep⁶⁶

*Marta nenadoma in zelo odločno nameri pištolo v Jurija.
Trenutek tišine.*

JURIJ: Marta, Martica, Marjetica, kaj pa počneš?

MARTA (*resno*): Nesreča se je zgodila. Tragična nesreča. Prinesel je pištolo ... Kupil jo je v Münchnu.

*Jurij se umika k steni.
Niko zmedeno stoji zraven.*

JURIJ: Ne delaj neumnosti, Marta!

MARTA: Niko ... Zapomni si ... Pričal boš. Hotel me je ubiti. Nameril je vame.

MARTA: *Die Unwahrscheinlichkeit!*⁶⁷ Ne se zajebavat! Nabita je!

MARTA: Saj se spomniš, Niko?

Niko se odločno postavi na Martino stran.

NIKO: Nameril je vate.

Marta stopi bliže k možu. Nastavi mu pištolo na prsi. Vedno bolj je razburjena.

MARTA (*hlastno*): Ruvala sva se. Zagrabila sem za cev ... Hotela sem pištolo iztrgati iz njegovih rok. Je bilo tako, Niko?

NIKO: Tako je bilo.

JURIJ: Poslušaj me ... *Bitte sehr!*⁶⁸ Pištola ...

⁶⁶ Goethe: *Faust*, II. del, Globoka noč, prev. E. Vouk

⁶⁷ Neverjetno

⁶⁸ Lepo prosim

MARTA: Hotel me je odriniti, pa sem se ga oklenila. Vedela sem, da ne smem izpustiti ... ustretil bi me. Kričal je name. Grozil, da me bo ubil in potem še sebe.

JURIJ: *Übertrieben!*⁶⁹

MARTA: Zato je kupil pištolo. Zato je pobegnil s seminarja. V petih urah je bil tu ... Povedali bodo. Pričali bodo, kako je ves razrvan potegnil prt z mize ... Vrnil se je domov samo zato, da bi me ustretil ...

JURIJ: Marta! Zakaj me nikoli ne poslušáš do konca ...

MARTA: Borila sem se za svoje življenje. Odrinila sem ga. Cev sem poskušala obrniti na njegovo stran ... Stran od sebe ... Zagrabil me je, stisnil k sebi, kot da me hoče objeti ... Objeti in v objemu ustreliti ... Niko, slišiš? Pričal boš. Zapomni si ...

NIKO (*jezno*): Ja!

MARTA: Važno je, da se mi bo pištola sprožila čisto blizu njegovega srca, tako da gotovo ne bo preživel. Forenziki bodo natančno rekonstruirali dogajanje in bodo ugotovili, da je najino pričevanje resnično ...

NIKO: Ja!!

JURIJ: *Mein Gott!*⁷⁰

Marta objame Jurija. Stisne ga k sebi. Pištola med njima.

MARTA: Objel me je ... Vedela sem, da moram ... Zbrala sem vso moč ... in pištola ...

JURIJ: ... pištola ...

MARTA: ... se je sprožila v njegove prsi ...

*Marta pritisne na petelina.
Zaslišimo klik.*

⁶⁹ Pretirano

⁷⁰ Moj bog

Marta pritisne še enkrat ... in še enkrat ... in še enkrat ...

Tišina.

Marta se presenečena umakne iz Jurijevega objema.

Jurij se nasmehne.

Potem se začne smejati.

Sprva potih, potem vedno glasneje.

Smeji se vedno bolj in bolj.

Marta in Niko ga zaprepadeno gledata.

JURIJ: Zakaj ... Marta ... Zakaj me nikoli ne poslušáš do konca ...? Če bi me ... Bi ti povedal, da so me nategnili.

NIKO (*zmeden*): Ne razumem.

JURIJ: In to sem ugotovil šele, ko sem sedel spodaj v avtomobilu. Vidva sta bila v spalnici. Videl sem vaju! Opazoval sem vaju.

NIKO: Nič več ne razumem.

JURIJ: Jaz sem bil tisti, ki je stal na balkonu. Jaz sem vaju gledal. Opazoval, ko sta se poljubljala, ko te je božal po laseh, ko sta se naga sprehajala po sobi, ko sta se fukala ... Čepel sem tam in vaju gledal. Nista videla, kako se je šipa rosila od mojega diha, od mojih vročih solz ...

MARTA: Jure ...

JURIJ: Potem sem zlezel nazaj na vrt ... Tiho. Neslišno. Spustil sem se po bršljanu. Kot človek, ki je kukal v svojo lastno spalnico in spregledal svoje bedno življenje. Šel sem nazaj na ulico ... Sedel sem v avto in naslonil brado na cev pištole ... Hotel sem, da bi me zjutraj našla. Oba. Raztreščeni možgani vsepovsod po notranjosti avtomobila ... Ves Goethe, vsa nemška literatura razsuta ... Tako bi se končal naš trikotnik ... Vama pa bi naložil vagon krivde. Ha? Vendar ... Lepo zamišljen prizor, vreden Goetheja, vreden *Trpljenja mladega Wertherja*, se je podrl in se spremenil v tragikomedijo. Še en dokaz, da je v današnjem času tragedija mogoča samo kot farsa. Namreč: nategnil me je. Lep črnc, tebi bi bil všeč, Marta, me je nategnil kot že mnogo butastih turistov. Rekel je, da je pištola nova, še ne rabljena, prodal pa mi je pokvarjen kos železa. Za petsto evrov!!

MARTA: Pa saj si vseskozi vedel! Vedel si, da imam nekoga ...

JURIJ: Seveda sem.

MARTA: Mislila sem ...

JURIJ: ... da uživam v tvojih ljubimcih? Dokler so to bili impotentni kolegi profesorji, natakarji, šepajoči hišniki, vodovodarji, nadebudni študenti ... *sem* užival. Ampak, zdaj si prekršila pravilo, ljubica ... Najino nenapisano pravilo. (*Prizadeto.*) Zares si se zaljubila.

Tišina.

Jurij si gre utrujeno z rokami skozi lase. Sesede se na stol v kotu.

Marti pade pištola na tla. Sede na posteljo.

Niko stoji sredi sobe.

NIKO: Pa jaz? Kdo sem bil v tej vajini igri jaz?

JURIJ: Marta!

Marta dvigne pogled.

JURIJ: Zdi se, da fant nekaj sprašuje.

Marta pogleda Nika.

MARTA: Globoka noč je ... Mislim, da je zabava končana.

NIKO: Zabava končana? Kakšna zabava? Pa ... Vidva sta ... Vidva sta ...

JURIJ: Vrni se k *Honey*. Gotovo te še čaka. Reci ji, da si se zmotil. Da jo imaš rad. Da si to avanturo potreboval samo zato, da si spoznal, kako jo resnično ljubiš. Reci ji, da hočeš otroka z njo. Boš videl, to jih vedno razneži. To vedno rade verjamejo. In ... drži se svoje vratarske lože. Tam je tvoja prihodnost.

Niko zmeden stoji med obema. V njem se nabira jeza ... Hlasta za besedami ...

NIKO : Vidva sta čisto navadna ... Čisto navadna ... Mislil sem ... Sploh ne vem, kaj sem mislil ... Gospod *Goethering* ...!! in gospa *Jalovka* ...!! Jaz tepec! Kakšen butelj! Zdelo se mi je ... vse tiste vaše švabske besede, ki jih vsepovsod silite, da bi *ja* vsi vedeli in videli, kako je nekaj drugega

boljše ... Nekaj drugega ... nekdo drug ... ne mi ... tudi vi ne! ... ampak nekdo drug, vedno nekdo zunaj in drug je boljši ... In vaš metuljček ... Sem misli, da je to ... Pa je drek. Navaden, smrdeč drek! In *ona* ... Čipke, podvezice, šminka, parfum ... Velika gora nesreče ... Do tega me je pripeljala ... da sem ... Hotel sem ubiti. Jaz! Stal bi zraven in ne bi trenil, ko bi vas ... Tako daleč seže vajina ... Kaj? Igra? Laž!! Ne igra, navadna in podla ... Skoraj sem ubil. Ne, ne ...!! Ne bosta me, ne bosta me pokopala pod sabo. Vajina gora nesreče je samo vajina. To ni moje blato. To ni moj svet. Zdaj vem. Jaz sem. Jaz SEM!! Slišita!! Jaz kljub vsemu SEM! Čisto nekaj drugega sem. In ko se prebudim, in ...

JURIJ (ga prekine): Pojdi, mali. Naredi nama uslugo. Utrujena sva. Nima več trideset let.

*Niko stoji še nekaj časa sredi spalnice.
Pogleda Marto, ki mu ne vrne pogleda.
Potem se obrne.
In odide, kot da ga nikoli ni bilo.*

6. prizor

Noč kopni. Čas pozabljenja⁷¹

*Tišina.
Jurij zavzdihne. Počasi vstane. Stopi do Marte. Poboža jo po glavi.*

JURIJ: Bi kaj rada, Marta? Kakav?

MARTA: Ne. Nič.

JURIJ: Dobro.

MARTA: Ja.

JURIJ: Si utrujena?

MARTA: Ja.

⁷¹ Goethe, *Faust*, II. del, *Polnoč*, prev. E. Vouk

JURIJ: Jaz sem.

MARTA: Ja.

JURIJ: Jutri bo nedelja. Cel dan!

MARTA: Ja.

JURIJ: Spat bo treba.

Marta ga pogleda.

JURIJ: Si v redu?

MARTA: Ja. Ne.

Trenutek tišine.

JURIJ: Res ne bi kakava?

Marta odkima. Gleda ga. Jurij stoji pred njo ... Potem ...

MARTA: Jurij ...

JURIJ: Ja.

MARTA: A veš, da bi te ubila.

Jurij se nasmehne.

JURIJ: Večkrat.

MARTA: Zares bi te.

Jurij ji nežno položi roko na ramo: ona spusti glavo vnic in Jurij ji poje, zelo tiho:

JURIJ: *Sveti Jurij ubija zmaja,
ubija zmaja – kar naprej,
in zmaj se vrača,
in zmaj se vrača – kar naprej.*

*Marta se nasmehne.
Gledata se.*

MARTA: Boš spal tu?

JURIJ: Če hočeš.

MARTA: Me boš držal za roko?

JURIJ (*nežno*): *Wieder und wieder, meine liebe Marjetica.*⁷²

Gledata se.

Tišina.

⁷² Goethe: *Faust*, I. del, Marjetkina izba, prev. B. Vodušek